ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
με τίτλο

«Κανόνες στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στην αγορά εργασίας – Προστασία εργαζομένων στις πλατφόρμες - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2024 – Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/2831 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός (παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 2	Αντικείμενο (παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 130Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 4	Ορισμοί - Αντικατάσταση άρθρου 131 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 5	Διαμεσολαβητές - Προσθήκη άρθρου 131Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 6	Καθορισμός του ορθού καθεστώτος εργασίας - Τεκμήριο – Τροποποίηση άρθρου 132 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 4 και παρ. 1 έως 5 άρθρου 5 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 7	Υποστηρικτικά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΛΓΟΡΙΘΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	

Άρθρο 8	Περιορισμοί στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Β στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 9	Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 132Γ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 10	Διαφάνεια όσον αφορά τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Δ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 11	Ανθρώπινη εποπτεία των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και των αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 12	Επανεξέταση από τον άνθρωπο - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 13	Ασφάλεια και υγεία – Τροποποίηση άρθρου 134 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 12 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 14	Ενημέρωση και διαβούλευση - Παροχή πληροφοριών στους εργαζομένους - Ειδικές ρυθμίσεις για τους εκπροσώπους των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα πλην των εκπροσώπων των εργαζομένων σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 133Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρα 13, 14 και 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ	
Άρθρο 15	Δήλωση εργασίας σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 134Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 16	Πρόσβαση σε συναφείς πληροφορίες σχετικά με την εργασία σε πλατφόρμα – Τροποποίηση άρθρου 135 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΕΣΑ ΕΝΝΟΜΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ	
Άρθρο 17	Δικαίωμα επανόρθωσης – Διαδικασίες προς υποστήριξη – Πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία - Προσθήκη άρθρου 135Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρα 18, 19 και 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 18	Δίαυλοι επικοινωνίας για τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 135Β στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Άρθρο 19	Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες και από την απόλυση ή από οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο της καταγγελίας μέτρο - Προσθήκη άρθρου 135Γ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρα 22 και 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 20	Εποπτεία και κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 135Δ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 24 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	
Άρθρο 21	Προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην εργασία σε πλατφόρμα – Τροποποίηση άρθρου 133 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 25 και παρ. 3 άρθρου 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
Άρθρο 22	Διάδοση πληροφοριών (άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 23	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 135Ε στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
Άρθρο 24	Μεταβατικές διατάξεις (παρ. 6 άρθρου 5 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 25	Σκοπός
Άρθρο 26	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	
Άρθρο 27	Διευκόλυνση λήψης γονικής άδειας - Τροποποίηση άρθρου 231 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
Άρθρο 28	Διευκόλυνση λήψης άδειας φροντιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 232 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
Άρθρο 29	Χρόνος προετοιμασίας προσωπικού χειρουργείου – Τροποποίηση παρ. 2Β άρθρου 580 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
Άρθρο 30	Απολογιστική δήλωση ωραρίου οδηγών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 581 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	

Άρθρο 31	Παράταση ασφαλιστικής ικανότητας τέκνων μετά από τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους - Επανένταξη τέκνων ως μελών οικογένειας μετά από τη λήξη του ίδιου δικαιώματος παροχών ασθένειας ή πριν από τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων ημερών ασφάλισης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4529/2018
Άρθρο 32	Επέκταση της συμπληρωματικής παροχής κυοφορίας και λοχείας στις ασφαλισμένες του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης - Τροποποίηση άρθρου 1 π.δ. 776/1977
Άρθρο 33	Παράταση της αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, των ασφαλιστέων αποδοχών και των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών βάσει της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή – Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 5167/2024
Άρθρο 34	Αντικατάσταση παράστασης μάρτυρα, υπαλλήλου του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, στις ποινικές δίκες με κατάθεση υπομνήματος – Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 1 του α.ν. 86/1967
Άρθρο 35	Όροι απώλειας της ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών πληγέντων από την κακοκαιρία «Daniel» – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 257 ν. 5222/2025
Άρθρο 36	Επενδυτική Επιτροπή του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 70 ν. 4826/2021
Άρθρο 37	Διαχειριστής Επενδύσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Αντικατάσταση άρθρου 71 ν. 4826/2021
Άρθρο 38	Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ασφαλιστικών Οργανισμών – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 35 ν. 4111/2013
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
Άρθρο 39	Έναρξη και λήξη ασφάλισης στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης μελών νομικών προσώπων – Προσθήκη άρθρου 39Β στον ν. 4387/2016
Άρθρο 40	Συμπληρωματική προστασία δικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου
Άρθρο 41	Προϋποθέσεις παροχής χορηγίας αιρετών πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ρυθμίσεις συντάξεων δημάρχων
Άρθρο 42	Υπαγωγή στην ασφάλιση του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 α.ν. 248/1967
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 43	Τακτοποίηση, εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών
Άρθρο 44	Παράταση συμβάσεων καθαριότητας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 114 ν. 5290/2026

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 45	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 46	Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 47	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/2831 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός
(παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:
α) η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2024 για τη βελτίωση των συνθηκών των εργαζομένων σε πλατφόρμες,
β) η θέσπιση ελάχιστων δικαιωμάτων που ισχύουν για όλα τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία στην Ελλάδα σε πλατφόρμα και τα οποία εργάζονται ή τα οποία, βάσει εκτίμησης των πραγματικών περιστατικών, τεκμαίρεται ότι εργάζονται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, καθώς και
γ) η βελτίωση της προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, με τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την αλγοριθμική διαχείριση που εφαρμόζονται στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν έχουν σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Άρθρο 2
Αντικείμενο
(παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:
α) η θέσπιση μέτρων για τη διευκόλυνση του καθορισμού του ορθού καθεστώτος εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα,

β) η προώθηση της διαφάνειας, της δικαιοσύνης, της ανθρώπινης εποπτείας, της ασφάλειας και της λογοδοσίας στην αλγοριθμική διαχείριση στην εργασία σε πλατφόρμα και
γ) η βελτίωση της διαφάνειας σχετικά με την εργασία σε πλατφόρμα, μεταξύ άλλων, σε διασυνοριακές καταστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 130Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στο Κεφάλαιο Ε΄ του Τμήματος ΙΙΙ του Μέρους Γ΄ του Βιβλίου Πρώτου του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), πριν από το άρθρο 131, προστίθεται άρθρο 130Α ως εξής:

«Άρθρο 130Α
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας που οργανώνουν εργασία πλατφόρμας η οποία εκτελείται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής τους ή από το κατά τα άλλα εφαρμοστέο δίκαιο.».

Άρθρο 4
Ορισμοί - Αντικατάσταση άρθρου 131 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Το άρθρο 131 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 68 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί των ψηφιακών πλατφορμών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 131
Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
α) «Ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσία η οποία πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
αα) παρέχεται, τουλάχιστον εν μέρει, εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, όπως μέσω ιστοτόπου ή εφαρμογής για φορητές συσκευές,
αβ) παρέχεται κατόπιν αιτήματος του αποδέκτη της υπηρεσίας,
αγ) περιλαμβάνει, ως αναγκαίο και ουσιώδες στοιχείο, την οργάνωση της εργασίας που εκτελείται από πρόσωπα έναντι πληρωμής, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω εργασία εκτελείται διαδικτυακά ή σε φυσικό τόπο,

αδ) περιλαμβάνει τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων.

Ο ορισμός των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας δεν περιλαμβάνει τους παρόχους υπηρεσίας της οποίας πρωταρχικός σκοπός είναι η εκμετάλλευση ή η κοινή χρήση περιουσιακών στοιχείων, ή μέσω της οποίας άτομα τα οποία δεν είναι επαγγελματίες δύνανται να μεταπωλούν αγαθά.

β) «Εργασία σε πλατφόρμα»: η εργασία η οποία οργανώνεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας και εκτελείται στο έδαφος της Ελλάδας από άτομο βάσει συμβατικής σχέσης είτε με την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας είτε με διαμεσολαβητή, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη συμβατικής σχέσης του ατόμου αυτού ή του διαμεσολαβητή με τον αποδέκτη της υπηρεσίας.

γ) «Πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα»: κάθε άτομο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, ανεξάρτητα από τη φύση της συμβατικής σχέσης ή τον προσδιορισμό της σχέσης αυτής από τα εμπλεκόμενα μέρη.

δ) «Εργαζόμενος σε πλατφόρμα»: κάθε πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα και το οποίο συνδέεται, ή τεκμαίρεται ότι συνδέεται, με την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας.

ε) «Διαμεσολαβητής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, προκειμένου να καταστήσει διαθέσιμη εργασία σε ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας ή μέσω ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας:

εα) συνάπτει συμβατική σχέση με αυτή την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας και συμβατική σχέση με το πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, ή

εβ) περιλαμβάνεται σε αλυσίδα υπεργολαβίας μεταξύ αυτής της ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας και του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα.

στ) «Εκπρόσωποι των εργαζομένων»: οι νόμιμοι εκπρόσωποι του σωματείου των εργαζομένων της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης της ψηφιακής πλατφόρμας.

ζ) «Εκπρόσωποι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα»: οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, όπως αυτοί ορίζονται στην περ. στ) του παρόντος άρθρου, καθώς και οι εκπρόσωποι των οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 133.

η) «Αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης»: συστήματα που χρησιμοποιούνται για ή υποστηρίζουν την παρακολούθηση, την εποπτεία ή την αξιολόγηση, με ηλεκτρονικά μέσα, της εκτέλεσης της εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα ή των δραστηριοτήτων που εκτελούνται εντός του εργασιακού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με τη συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

θ) «Αυτοματοποιημένα συστήματα λήψης αποφάσεων»: συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη λήψη ή την υποστήριξη, με ηλεκτρονικά μέσα, αποφάσεων οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών εργασίας των προσώπων αυτών, ιδίως αποφάσεων που επηρεάζουν την πρόσληψή τους, την πρόσβασή τους σε αναθέσεις καθηκόντων και την οργάνωση των αναθέσεων καθηκόντων τους, τις αποδοχές, συμπεριλαμβανομένης της τιμολόγησης των επιμέρους καθηκόντων τους, την ασφάλεια και την υγεία τους, τον χρόνο εργασίας τους, την πρόσβασή τους σε κατάρτιση, τις προαγωγές, ή το ισοδύναμό τους, και το συμβατικό καθεστώς τους, συμπεριλαμβανομένων του περιορισμού, της αναστολής ή της παύσης του λογαριασμού τους.».

Άρθρο 5
Διαμεσολαβητές - Προσθήκη άρθρου 131Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 131, προστίθεται άρθρο 131Α ως εξής:

«Άρθρο 131Α
Διαμεσολαβητές

1. Όταν μία ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας κάνει χρήση διαμεσολαβητών, τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία στην ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας μέσω διαμεσολαβητή και έχουν συμβατική σχέση με τον διαμεσολαβητή απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, βάσει του παρόντος Κεφαλαίου, με τα πρόσωπα που έχουν απευθείας συμβατική σχέση με την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας.
2. Η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον διαμεσολαβητή, έναντι του προσώπου που εκτελεί εργασία στην πλατφόρμα μέσω του διαμεσολαβητή, ως προς τις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κάθε μέρος ευθύνεται στο μέτρο που αφορά τη σφαίρα εξουσίας του, εφόσον αποδείξει ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο και έχει παράσχει στο άλλο μέρος τα μέσα ή τις πληροφορίες που απαιτούνται.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 6
Καθορισμός του ορθού καθεστώτος εργασίας - Τεκμήριο – Τροποποίηση άρθρου 132 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 4 και παρ. 1 έως 5 άρθρου 5 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στο άρθρο 132 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 69 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της συμβατικής σχέσης ψηφιακών πλατφορμών με παρόχους υπηρεσιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «παρόχους υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», β) στην παρ. 1, βα) στο υφιστάμενο εδάφιο, οι λέξεις «τους παρόχους υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», ββ) προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο, γ) η παρ. 2 αντικαθίσταται, δ) προστίθενται παρ. 3 έως 8, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132
Συμβατική σχέση ψηφιακών πλατφορμών με πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα

1. Οι ψηφιακές πλατφόρμες συνδέονται με τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου. Αν ανακύπτει ζήτημα αμφισβήτησης του καθεστώτος εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.
2. Για τον ορθό χαρακτηρισμό του καθεστώτος εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και την εξακρίβωση της ύπαρξης σύμβασης ή σχέσης εξαρτημένης εργασίας, λαμβάνονται υπόψη πρωτίστως τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν την εκτέλεση της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων στην οργάνωση της εργασίας σε πλατφόρμα, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο χαρακτηρίζεται η σχέση στο πλαίσιο οποιασδήποτε συμβατικής σχέσης που ενδεχομένως έχει συναφθεί μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.
3. Όταν αποδεικνύεται η ύπαρξη σύμβασης ή σχέσης εξαρτημένης εργασίας, πρέπει να προσδιορίζεται ο εργοδότης ως προς όλες τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτόν.
4. Οποιαδήποτε συμβατική σχέση μεταξύ της ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας και του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα τεκμαίρεται ότι συνιστά σχέση εξαρτημένης εργασίας, όταν από το σύνολο των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώνονται υποδηλώνεται άσκηση διεύθυνσης και ελέγχου. Ως τέτοια πραγματικά περιστατικά νοούνται:
α) η υποχρέωση του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα να μην χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει ο ίδιος να προσφέρει για την πλατφόρμα,
β) η υποχρέωση του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα να αναλάβει τη διεκπεραίωση των συγκεκριμένων έργων που του προτείνονται από την πλατφόρμα, χωρίς να διαθέτει το δικαίωμα απόρριψης των έργων,
γ) η υποχρέωση του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα να αποδέχεται τον ελάχιστο ή μέγιστο αριθμό έργων που αναλαμβάνει, ο οποίος μπορεί και να μεταβάλλεται, αναλόγως των αναγκών της πλατφόρμας,
δ) η υποχρέωση του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα να μην παρέχει τις υπηρεσίες του προς οποιονδήποτε τρίτο ή να μην εκτελεί έργα για οποιονδήποτε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων ανταγωνιστών της πλατφόρμας,
ε) η επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων από την πλατφόρμα στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε αυτή,
στ) ο καθορισμός εκ μέρους της πλατφόρμας ανώτατου αριθμού έργων και ανώτατου ανταλλάγματος για την παροχή των υπηρεσιών των προσώπων που εκτελούν εργασία σε αυτή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των υποχρεώσεων των πλατφορμών για την υγεία και ασφάλεια.
5. Αν η πλατφόρμα επιδιώκει την ανατροπή του τεκμηρίου της παρ. 4, φέρει το βάρος απόδειξης ότι η σχετική συμβατική σχέση δεν συνιστά σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας.
6. Το τεκμήριο της παρ. 4 δεν συνεπάγεται την επιβολή πρόσθετων απαιτήσεων ή επιβαρύνσεων για τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα ή τους εκπροσώπους τους, κατά τις διαδικασίες καθορισμού του ορθού καθεστώτος εργασίας τους.
7. Το τεκμήριο της παρ. 4 εφαρμόζεται σε κάθε σχετική δικαστική διαδικασία, όταν τίθεται ζήτημα καθορισμού του ορθού καθεστώτος εργασίας του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα. Το τεκμήριο αυτό δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες φορολογικής και ποινικής φύσης, καθώς και σε διαδικασίες που αφορούν θέματα κοινωνικής ασφάλισης.

8. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και οι εκπρόσωποί τους, κατόπιν συναίνεσής τους, μπορούν να ασκήσουν οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων για τη διάγνωση του καθεστώτος εργασίας του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα.».

Άρθρο 7
Υποστηρικτικά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132, προστίθεται άρθρο 132Α ως εξής:

«Άρθρο 132Α
Υποστηρικτικά μέτρα

1. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του τεκμηρίου της παρ. 4 του άρθρου 132 και τη συμμόρφωση με αυτό, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σε συνεργασία με την Επιθεώρηση Εργασίας:
α) Καταρτίζει κατευθυντήριες οδηγίες με τη μορφή συγκεκριμένων και πρακτικών συστάσεων, ώστε οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας, τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και οι κοινωνικοί εταίροι να κατανοούν και να εφαρμόζουν το τεκμήριο, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών που απαιτούνται για την ανατροπή του,
β) καταρτίζει κατευθυντήριες οδηγίες και θεσπίζει κατάλληλες διαδικασίες, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον προληπτικό εντοπισμό, τη στόχευση και τη δίωξη των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες σχετικά με τον καθορισμό του ορθού καθεστώτος εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμες,
γ) προβλέπει στους ετήσιους στόχους ελέγχου της παρ. 2 του άρθρου 124 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101) τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, ειδικότερα, τη διενέργεια, κατά περίπτωση, ελέγχων σε συγκεκριμένες ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας, όταν η ύπαρξη σύμβασης ή σχέσης εξαρτημένης εργασίας μεταξύ πλατφόρμας και προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα έχει εξακριβωθεί από αρμόδιο δικαστήριο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι εν λόγω έλεγχοι είναι αναλογικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις.
2. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης παρέχουν κατάλληλη κατάρτιση στην Επιθεώρηση Εργασίας και μεριμνούν για τη διαθεσιμότητα τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της αλγοριθμικής διαχείρισης, ώστε η Επιθεώρηση Εργασίας να είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΛΓΟΡΙΘΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 8
Περιορισμοί στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Β στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

(άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132Α, προστίθεται άρθρο 132Β ως εξής:

«Άρθρο 132Β
Περιορισμοί στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων

1. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας δεν προβαίνουν στις ακόλουθες πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων:
α) δεν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με τη συναισθηματική ή ψυχολογική κατάσταση του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα,
β) δεν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε σχέση με ιδιωτικές συζητήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών απόψεων με άλλα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και με τους εκπροσώπους προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα,
γ) δεν συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά το διάστημα που το πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα δεν προσφέρει ούτε εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα,
δ) δεν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την πρόβλεψη της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης και δράσης ή του δικαιώματος σε ενημέρωση και διαβούλευση, όπως ορίζονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
ε) δεν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τη συναγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, το μεταναστευτικό καθεστώς, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, την αναπηρία, την κατάσταση της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της χρόνιας νόσου ή της κατάστασης ως προς τον ιό της ανθρώπινης ανοσοανεπάρκειας, τη συναισθηματική ή ψυχολογική κατάσταση, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, τη σεξουαλική ζωή ή τον γενετήσιο προσανατολισμό ενός προσώπου και
στ) δεν επεξεργάζονται βιομετρικά δεδομένα, όπως ορίζονται στο σημείο 14) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119), προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητάς του μέσω της αντιπαραβολής των εν λόγω δεδομένων με αποθηκευμένα βιομετρικά δεδομένα φυσικών προσώπων σε βάση δεδομένων.
2. Το παρόν εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα από την έναρξη της διαδικασίας πρόσληψης ή επιλογής.
3. Εκτός από τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων, το παρόν εφαρμόζεται, επίσης, στις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας, όταν χρησιμοποιούν

αυτοματοποιημένα συστήματα, τα οποία λαμβάνουν ή υποστηρίζουν αποφάσεις που επηρεάζουν τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα με οποιονδήποτε τρόπο.».

Άρθρο 9
Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 132Γ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132Β, προστίθεται άρθρο 132Γ ως εξής:

«Άρθρο 132Γ
Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων είναι είδος επεξεργασίας που ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119). Κατά τη διενέργεια, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., εκτίμησης των επιπτώσεων της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 132Β του παρόντος Κώδικα, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας, που ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, όπως ορίζονται στο σημείο 7) του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., θέτουν στη διάθεση των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και των εκπροσώπων τους τα βασικά στοιχεία της επεξεργασίας για την οποία διενεργείται η εκτίμηση αντικτύπου και ζητούν τις απόψεις τους.
2. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν το αποτέλεσμα της εκτίμησης που αναφέρεται στην παρ. 1 στους εκπροσώπους των εργαζομένων και στους εκπροσώπους των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα.».

Άρθρο 10
Διαφάνεια όσον αφορά τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Δ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132Γ, προστίθεται άρθρο 132Δ ως εξής:

«Άρθρο 132Δ

Διαφάνεια όσον αφορά τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων

1. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας ενημερώνουν τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, τους εκπροσώπους των εργαζομένων σε πλατφόρμες και, κατόπιν αιτήματός τους, την Επιθεώρηση Εργασίας και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σχετικά με τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων. Η εν λόγω ενημέρωση αφορά:

α) Σε σχέση με τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης:

αα) το γεγονός ότι τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται ή βρίσκονται σε στάδιο εισαγωγής της χρήσης τους,

αβ) τις κατηγορίες δεδομένων και ενεργειών που παρακολουθούνται, επιβλέπονται ή αξιολογούνται από τα συστήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης από τον αποδέκτη της υπηρεσίας,

αγ) τον στόχο της παρακολούθησης και τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η παρακολούθηση αυτή και

αδ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία από τα συστήματα αυτά και κάθε διαβίβαση ή μεταφορά τέτοιων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων.

β) Σε σχέση με τα αυτοματοποιημένα συστήματα λήψης αποφάσεων:

βα) το γεγονός ότι τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται ή βρίσκονται σε στάδιο εισαγωγής της χρήσης τους,

ββ) τις κατηγορίες αποφάσεων που λαμβάνονται ή υποστηρίζονται από τα συστήματα αυτά που επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα,

βγ) τις κατηγορίες των δεδομένων και τις κύριες παραμέτρους, τις οποίες λαμβάνουν υπόψη τα συστήματα αυτά, καθώς και τη σχετική σημασία αυτών των κύριων παραμέτρων στο πλαίσιο της αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή η συμπεριφορά του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα επηρεάζουν τις αποφάσεις, και

βδ) τους λόγους για τους οποίους λαμβάνονται αποφάσεις περιορισμού, αναστολής ή παύσης του λογαριασμού του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, άρνησης πληρωμής για την εργασία που εκτελείται από τα πρόσωπα αυτά, καθώς και αποφάσεις για το συμβατικό καθεστώς τους ή κάθε απόφαση με ισοδύναμο ή επιζήμιο αποτέλεσμα,

γ) όλα τα είδη των αποφάσεων που υποστηρίζονται ή λαμβάνονται από αυτοματοποιημένα συστήματα λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα.

2. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 υπό μορφή εγγράφου, που μπορεί να είναι σε ηλεκτρονική μορφή. Οι πληροφορίες παρέχονται σε διαφανή, εύληπτη και εύκολα προσβάσιμη μορφή, με σαφή και απλή γλώσσα.

3. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν με συνοπτικό τρόπο στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1, σχετικά με τα συστήματα και τα χαρακτηριστικά τους που επηρεάζουν άμεσα τα πρόσωπα αυτά, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συνθηκών εργασίας τους:

α) το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα,

β) πριν από την εισαγωγή αλλαγών που επηρεάζουν τις συνθήκες εργασίας, την οργάνωση της εργασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της εργασίας και
γ) οποτεδήποτε κατόπιν αιτήματός τους.
Κατόπιν αιτήματος των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν στα πρόσωπα αυτά, με πλήρη και λεπτομερή τρόπο, τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 για όλα τα σχετικά συστήματα και τα χαρακτηριστικά τους.
4. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν στους εκπροσώπους των εργαζομένων, με πλήρη και λεπτομερή τρόπο, τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 για όλα τα σχετικά συστήματα και τα χαρακτηριστικά τους. Παρέχουν τις πληροφορίες αυτές:
α) πριν από τη χρήση των συστημάτων αυτών,
β) πριν από την εισαγωγή αλλαγών που επηρεάζουν τις συνθήκες εργασίας, την οργάνωση της εργασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της εργασίας και
γ) οποτεδήποτε κατόπιν αιτήματός τους.
Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίες παρέχουν στην Επιθεώρηση Εργασίας και στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με πλήρη και λεπτομερή τρόπο, τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 οποτεδήποτε κατόπιν αιτήματός τους.
5. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 στα πρόσωπα που συμμετέχουν σε διαδικασία πρόσληψης ή επιλογής. Οι πληροφορίες παρέχονται σύμφωνα με την παρ. 2, είναι συνοπτικές, αφορούν μόνο τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία αυτή και παρέχονται πριν από την έναρξη της διαδικασίας πρόσληψης ή επιλογής.
6. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα έχουν δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται κατά την εκτέλεση της εργασίας τους στο πλαίσιο των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων μιας ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των βαθμολογήσεων και των αξιολογήσεων, χωρίς να επηρεάζονται δυσμενώς τα δικαιώματα του αποδέκτη της υπηρεσίας δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119). Η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας παρέχει δωρεάν στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα εργαλεία για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων φορητότητας που αναφέρονται στο άρθρο 20 του Γ.Κ.Π.Δ. και στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Κατόπιν αιτήματος του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας διαβιβάζει αυτά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απευθείας σε τρίτο μέρος.».

Άρθρο 11

Ανθρώπινη εποπτεία των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και των αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

(άρθρο 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132Δ, προστίθεται άρθρο 132Ε ως εξής:

«Άρθρο 132Ε
Ανθρώπινη εποπτεία των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και των αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων

1. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας εποπτεύουν και, με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων, διενεργούν τακτικά, και σε κάθε περίπτωση ανά διετία, αξιολόγηση του αντικτύπου των μεμονωμένων αποφάσεων που λαμβάνονται ή υποστηρίζονται από αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων, στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών εργασίας και της ίσης μεταχείρισης στην εργασία των προσώπων αυτών.
2. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας εξασφαλίζουν επαρκείς ανθρώπινους πόρους για την αποτελεσματική εποπτεία και την αξιολόγηση του αντικτύπου των μεμονωμένων αποφάσεων που λαμβάνονται ή υποστηρίζονται από αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα, στα οποία η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας αναθέτει καθήκοντα εποπτείας και αξιολόγησης έχουν την απαιτούμενη ικανότητα, κατάρτιση και εξουσία για την άσκηση των καθηκόντων αυτών, μεταξύ άλλων προκειμένου να αγνοούν, να παρακάμπτουν ή να ανατρέπουν τις αυτοματοποιημένες αποφάσεις. Τα πρόσωπα αυτά προστατεύονται από απόλυση ή οποιοδήποτε ισοδύναμό της, πειθαρχικά μέτρα και άλλη δυσμενή μεταχείριση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
3. Όταν η εποπτεία ή η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παρ. 1 εντοπίζει υψηλό κίνδυνο διακρίσεων στην εργασία κατά τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων ή διαπιστώνει ότι μεμονωμένες αποφάσεις, οι οποίες λαμβάνονται ή υποστηρίζονται από αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων έχουν παραβιάσει τα δικαιώματα προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας οφείλει να λαμβάνει κάθε πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της τροποποίησης του αυτοματοποιημένου συστήματος παρακολούθησης ή του συστήματος λήψης αποφάσεων ή της διακοπής της χρήσης του, προκειμένου να αποφευχθούν τέτοιες αποφάσεις στο μέλλον.
4. Οι πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση βάσει της παρ. 1 διαβιβάζονται στους εκπροσώπους των εργαζομένων σε πλατφόρμες. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας θέτουν, επίσης, τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, της Επιθεώρησης Εργασίας και της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κατόπιν αιτήματός τους.
5. Οποιαδήποτε απόφαση περιορισμού, αναστολής ή παύσης της συμβατικής σχέσης ή του λογαριασμού προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα ή άλλη απόφαση ισοδύναμης βλάβης λαμβάνεται από άνθρωπο.».

Άρθρο 12
Επανεξέταση από τον άνθρωπο - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 132Ε, προστίθεται άρθρο 132ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 132ΣΤ
Επανεξέταση από τον άνθρωπο

1. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν από την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας προφορικές ή γραπτές εξηγήσεις για κάθε απόφαση που λαμβάνεται ή υποστηρίζεται από αυτοματοποιημένο σύστημα λήψης αποφάσεων, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός δύο (2) εβδομάδων από την υποβολή του αιτήματος. Οι εξηγήσεις παρέχονται και διατυπώνονται με διαφανή και εύληπτο τρόπο, με σαφή και απλή γλώσσα. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμες πρόσβαση σε υπεύθυνο επικοινωνίας, ο οποίος ορίζεται από την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας και με τον οποίο μπορούν να συζητούν και να διευκρινίζουν τα πραγματικά περιστατικά, τις περιστάσεις και τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση αυτή. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας διασφαλίζουν ότι αυτοί οι υπεύθυνοι επικοινωνίας διαθέτουν την αναγκαία ικανότητα, κατάρτιση και εξουσία για την άσκηση των καθηκόντων αυτών.
2. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν στο πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα γραπτή αιτιολόγηση κάθε απόφασης που υποστηρίζεται ή, κατά περίπτωση, λαμβάνεται από αυτοματοποιημένο σύστημα λήψης αποφάσεων για τον περιορισμό, την αναστολή ή την παύση του λογαριασμού του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, καθώς και κάθε απόφασης: α) άρνησης πληρωμής για εργασία που πραγματοποιείται από το πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, β) σχετικά με το συμβατικό καθεστώς του προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, γ) με παρόμοια αποτελέσματα ή δ) που επηρεάζει τις ουσιώδεις πτυχές της απασχόλησης ή άλλων συμβατικών σχέσεων, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και το αργότερο την ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση αυτή τίθεται σε ισχύ.
3. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και οι εκπρόσωποι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα που ενεργούν για λογαριασμό τους έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας να επανεξετάσει τις αποφάσεις των παρ. 1 και 2. Η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας ανταποκρίνεται στο εν λόγω αίτημα παρέχοντας στο πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα επακριβή και επαρκώς τεκμηριωμένη απάντηση υπό μορφή εγγράφου, που μπορεί να είναι και σε ηλεκτρονική μορφή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός δύο (2) εβδομάδων από την παραλαβή του αιτήματος.
4. Όταν οι αποφάσεις που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 παραβιάζουν τα δικαιώματα προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα, η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας διορθώνει την απόφαση αυτή χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός δύο (2) εβδομάδων από τη λήψη της απόφασης. Αν η διόρθωση αυτή δεν είναι δυνατή, η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας προσφέρει επαρκή αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη το πρόσωπο. Σε κάθε περίπτωση, η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της τροποποίησης του αυτοματοποιημένου

συστήματος λήψης αποφάσεων ή της διακοπής της χρήσης του, προκειμένου να αποφευχθούν τέτοιες αποφάσεις στο μέλλον.
5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις πειθαρχικές διαδικασίες που προβλέπονται από κανονισμούς εργασίας, ούτε τις διαδικασίες καταγγελίας που προβλέπονται από το Τμήμα ΙΙ του Μέρους Ε΄ του Βιβλίου Πρώτου του παρόντος Κώδικα για την καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου.
6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και τα οποία είναι, επίσης, επιχειρηματικοί χρήστες, όπως ορίζονται στο σημείο 1) του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186).».

Άρθρο 13
Ασφάλεια και υγεία – Τροποποίηση άρθρου 134 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 12 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στο άρθρο 134 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 71 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της υγιεινής και ασφάλειας των παρόχων υπηρεσιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «παρόχων υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», β) στην παρ. 1, οι λέξεις «παρόχων υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», γ) στην παρ. 2, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «στους παρόχους υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «παρόχου υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα», δ) προστίθενται παρ. 3 έως 7 και το άρθρο 134 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 134
Υγιεινή και ασφάλεια προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα

1. Οι ψηφιακές πλατφόρμες έχουν έναντι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα που είναι φυσικά πρόσωπα και συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, τις ίδιες υποχρεώσεις πρόνοιας, υγιεινής και ασφάλειας που θα είχαν έναντι αυτών, αν συνδέονταν μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, της σχετικής νομοθεσίας εφαρμοζομένης αναλογικά.
2. Το άρθρο 56 του ν. 4611/2019 (Α’ 75) εφαρμόζεται αναλογικά και στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα που είναι φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με ψηφιακές πλατφόρμες με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου για τη διανομή ή μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων. Λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της σχέσης μεταξύ προσώπου που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα και συνεργατικής ψηφιακής πλατφόρμας, επιτρέπεται να συμφωνείται, αντί για την παροχή προστατευτικού κράνους, να αποδίδεται η αξία του με προσαύξηση συγκεκριμένου ποσού επί συγκεκριμένου αριθμού διανομών ή μεταφορών. Με αντίστοιχο τρόπο αποδίδεται και η προσαύξηση του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του ελάχιστου νομοθετημένου μισθού σε περίπτωση χρήσης ιδίου μέσου. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια

εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, ιδίως, τα ποσά και η συχνότητα των προσαυξήσεων των δύο προηγούμενων εδαφίων.

3. Με την επιφύλαξη του Μέρους Α' του Βιβλίου Τρίτου για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας, όσον αφορά τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα:

α) αξιολογούν τους κινδύνους των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων για την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων αυτών, κυρίως όσον αφορά τους ενδεχόμενους κινδύνους εργατικών ατυχημάτων, τους κινδύνους από ακραία καιρικά φαινόμενα, τους ψυχοκοινωνικούς και εργονομικούς κινδύνους,

β) εκτιμούν αν οι διασφαλίσεις των συστημάτων αυτών είναι κατάλληλες για τους κινδύνους που εντοπίζονται, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εργασιακού περιβάλλοντος,

γ) λαμβάνουν κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα και

δ) αποτυπώνουν τα ανωτέρω στοιχεία των περ. α) εως γ) στη γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου του άρθρου 534, περί των ειδικών υποχρεώσεων των εργοδοτών.

4. Όσον αφορά τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρ. 3, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας διασφαλίζουν την αποτελεσματική ενημέρωση και διαβούλευση και τη συμμετοχή των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και/ή των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 533, 536 και 537, περί των γενικών υποχρεώσεων των εργοδοτών, περί της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων και περί της ενημέρωσης των εργαζομένων, αντίστοιχα.

5. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας δεν χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων κατά τρόπο που να ασκεί αδικαιολόγητη πίεση στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα ή να θέτει με άλλο τρόπο σε κίνδυνο την ασφάλεια και τη σωματική και ψυχική υγεία των προσώπων αυτών.

6. Εκτός από τα αυτοματοποιημένα συστήματα λήψης αποφάσεων, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται, επίσης, όταν ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα συστήματα που λαμβάνουν ή υποστηρίζουν αποφάσεις που επηρεάζουν τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα με οποιονδήποτε τρόπο.

7. Για να διαφυλαχθούν η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, μεταξύ άλλων από βία και παρενόχληση, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας λαμβάνουν τα μέτρα που προβλέπονται από το Τμήμα ΙΙ του Μέρους Α' του Βιβλίου Πρώτου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία και παρέχουν αποτελεσματικούς διαύλους υποβολής καταγγελιών σχετικών με τη βία και την παρενόχληση, σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62, περί των υποχρεώσεων του εργοδότη για πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης και περί των πολιτικών εντός της επιχείρησης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης, αντίστοιχα.».

Άρθρο 14

Ενημέρωση και διαβούλευση - Παροχή πληροφοριών στους εργαζομένους - Ειδικές ρυθμίσεις για τους εκπροσώπους των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα πλην των εκπροσώπων των εργαζομένων σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 133Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

(άρθρα 13, 14 και 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 133, προστίθεται άρθρο 133Α ως εξής:

«Άρθρο 133Α

Ενημέρωση και διαβούλευση - Παροχή πληροφοριών στους εργαζομένους - Ειδικές ρυθμίσεις για τους εκπροσώπους των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν θίγουν το Κεφάλαιο Β' και το Υποκεφάλαιο Α' του Κεφαλαίου Γ' του Τμήματος ΙΙ του Μέρους Γ' του Βιβλίου Δεύτερου για τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης και για τη συμμετοχή εργαζομένων σε επιχειρήσεις ενωσιακής κλίμακας, όσον αφορά την ενημέρωση και διαβούλευση, και το Μέρος Α' του Βιβλίου Τρίτου για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

2. Η ενημέρωση και η διαβούλευση, όπως ορίζονται στις περ. στ) και ζ) του άρθρου 443, των εκπροσώπων των εργαζομένων από τις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας καλύπτουν, επίσης, αποφάσεις που ενδέχεται να οδηγήσουν στην εισαγωγή αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων ή σε ουσιαστικές αλλαγές στη χρήση τους. Για τους σκοπούς της παρούσας, η ενημέρωση των εκπροσώπων των εργαζομένων και η διαβούλευση με αυτούς πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ίδιους όρους με εκείνους που ορίζονται στα άρθρα 442 έως 449, όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης και διαβούλευσης.

3. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων σε πλατφόρμες μπορούν να επικουρούνται από εμπειρογνώμονα της επιλογής τους, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να εξετάσουν το θέμα που αποτελεί αντικείμενο ενημέρωσης και διαβούλευσης και να διατυπώσουν γνώμη. Όταν μια ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας έχει περισσότερους από διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους στην Ελλάδα, οι δαπάνες του εμπειρογνώμονα βαρύνουν την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι είναι αναλογικές και κατόπιν προκοστολόγησης των υπηρεσιών του. Η ψηφιακή πλατφόρμα έχει δικαίωμα να αρνηθεί την κάλυψη των σχετικών δαπανών, εφόσον έχει ήδη ικανοποιήσει αντίστοιχο αίτημα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

4. Όταν δεν υπάρχουν εκπρόσωποι των εργαζομένων σε πλατφόρμες, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας ενημερώνουν απευθείας τους οικείους εργαζομένους σε πλατφόρμες σχετικά με αποφάσεις που ενδέχεται να οδηγήσουν στην εισαγωγή αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων ή σε ουσιαστικές αλλαγές στη χρήση τους. Οι πληροφορίες παρέχονται υπό μορφή εγγράφου, το οποίο μπορεί να είναι και σε ηλεκτρονική μορφή. Οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται σε διαφανή, εύληπτη και εύκολα προσβάσιμη μορφή, με σαφή και απλή γλώσσα.

5. Οι εκπρόσωποι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, πλην των εκπροσώπων των εργαζομένων, μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα που παρέχονται στους εκπροσώπους των εργαζομένων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 132Γ, τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 132Δ, την παρ. 4 του άρθρου 132Ε και την παρ. 3 του άρθρου 132ΣΤ, περί της εκτίμησης επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων, περί της διαφάνειας όσον αφορά τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων, περί της ανθρώπινης εποπτείας των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης και των αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων και περί της επανεξέτασης από τον

άνθρωπο, αντίστοιχα, μόνο εφόσον ενεργούν για λογαριασμό προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, τα οποία δεν είναι εργαζόμενοι σε πλατφόρμα, όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν.
6. Τα πρόσωπα που, με βάση τις παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου, καθώς και τα άρθρα 132Γ έως 132Ε του παρόντος Κώδικα, λαμβάνουν γνώση επιχειρηματικών απορρήτων και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οφείλουν να τηρούν την υποχρέωση εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας σε σχέση με τα δεδομένα αυτά. Σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω υποχρεώσεων, η ψηφιακή πλατφόρμα δύναται να διεκδικήσει αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη από την παραβίαση.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ

Άρθρο 15
Δήλωση εργασίας σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 134Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 134, προστίθεται άρθρο 134Α ως εξής:

«Άρθρο 134Α
Δήλωση εργασίας σε πλατφόρμα

1. Στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) του άρθρου 577 τηρείται Μητρώο Ψηφιακών Πλατφορμών Εργασίας, στο οποίο εγγράφονται οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας του άρθρου 130Α και οι διαμεσολαβητές του άρθρου 131Α.
2. Στο Μητρώο της παρ. 1, οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας και οι διαμεσολαβητές δηλώνουν την εργασία που εκτελούν τα πρόσωπα που παρέχουν εργασία σε αυτούς, ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησης των προσώπων αυτών.
3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις υποχρεώσεις υποβολής δηλώσεων βάσει του άρθρου 578, καθώς και τις ειδικές υποχρεώσεις του άρθρου 272, περί της αναγγελίας της έναρξης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» και περί των μέτρων ελέγχου εφαρμογής του Τμήματος IV του Μέρους Δ’ για την απόσπαση εργαζομένων, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις οποίες η εργασία πρέπει να δηλώνεται στους αρμόδιους φορείς του κράτους μέλους σε διασυνοριακές καταστάσεις.
4. Το Μητρώο της παρ. 1 διαλειτουργεί με τα Πληροφοριακά Συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.».

Άρθρο 16
Πρόσβαση σε συναφείς πληροφορίες σχετικά με την εργασία σε πλατφόρμα – Τροποποίηση άρθρου 135 Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στο άρθρο 135 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 72 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της υποχρέωσης ενημέρωσης παρόχων υπηρεσιών για τα δικαιώματά τους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «παρόχων υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», β) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) στην παρ. 1, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «στους παρόχους των υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «παρόχων υπηρεσιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα», δ) προστίθενται παρ. 2 έως 7 και το άρθρο 135 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 135
Υποχρέωση ενημέρωσης προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα για τα δικαιώματά τους

1. Πριν από την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, οι ψηφιακές πλατφόρμες οφείλουν να παραδίδουν στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, σε ψηφιακή ή έγγραφη μορφή, καθώς και μέσω διαδικτύου, αντίγραφο της μεταξύ τους σύμβασης, η οποία περιέχει, ιδίως, αναφορά στα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που πρόκειται να παράσχουν, τα δικαιώματα συλλογικής οργάνωσης και τις υποχρεώσεις της πλατφόρμας για την υγιεινή και ασφάλεια των παρόχων που προβλέπονται στη νομοθεσία. Η σύμβαση περιλαμβάνει, επιπλέον, τα μέτρα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα που λαμβάνει η ψηφιακή πλατφόρμα.
2. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας είτε διαθέτουν δημόσια, μέσω του ιστότοπού τους, είτε υποβάλλουν στην Επιθεώρηση Εργασίας και στους εκπροσώπους των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) τον αριθμό των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα μέσω της οικείας ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας, αναλυτικά ανά επίπεδο δραστηριότητας, και το συμβατικό καθεστώς ή το καθεστώς εργασίας τους,
β) τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται από την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας και εφαρμόζονται στις εν λόγω συμβατικές σχέσεις και
γ) τους διαμεσολαβητές με τους οποίους η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας έχει συμβατική σχέση.
3. Κατόπιν αιτήματος της Επιθεώρησης Εργασίας ή των εκπροσώπων των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, η ψηφιακή πλατφόρμα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη μέση διάρκεια της δραστηριότητας, τον μέσο εβδομαδιαίο αριθμό ωρών εργασίας ανά άτομο και το μέσο εισόδημα από τη δραστηριότητα των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα σε τακτική βάση μέσω της οικείας ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας.
4. Η μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις των παρ. 2 και 3 επιφέρει τις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 135Ε.
5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 παρέχονται για τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από το αν η οικεία ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος.

6. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 2 επικαιροποιούνται τουλάχιστον ανά έξι (6) μήνες και, όσον αφορά την περ. β) της παρ. 2, κάθε φορά που τροποποιούνται επί της ουσίας οι αντίστοιχοι όροι και οι προϋποθέσεις. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, όσον αφορά τις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας που είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύστασης της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, περί του ορισμού των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, η επικαιροποίηση των πληροφοριών λαμβάνει χώρα μία (1) φορά ετησίως.
7. Η Επιθεώρηση Εργασίας και οι εκπρόσωποι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας πρόσθετες διευκρινίσεις και λεπτομέρειες σχετικά με οποιεσδήποτε από τις παρεχόμενες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών σχετικά με τη σύμβαση εργασίας. Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας απαντούν στο αίτημα αυτό, παρέχοντας τεκμηριωμένη απάντηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΜΕΣΑ ΕΝΝΟΜΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ

Άρθρο 17
Δικαίωμα επανόρθωσης – Διαδικασίες προς υποστήριξη – Πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία - Προσθήκη άρθρου 135Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρα 18, 19 και 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 135, προστίθεται άρθρο 135Α ως εξής:

«Άρθρο 135Α
Δικαίωμα επανόρθωσης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 79 και 82 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119), περί του δικαιώματος πραγματικής δικαστικής προσφυγής κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία και περί του δικαιώματος αποζημίωσης και της ευθύνης, αντίστοιχα, και του άρθρου 40 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137), περί της δικαστικής προστασίας κατά υπεύθυνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία, τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων η σχέση εργασίας ή άλλη συμβατική σχέση έχει λήξει, έχουν δικαίωμα: α) δικαστικής προστασίας, β) προσφυγής ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 569 του παρόντος Κώδικα, περί επίλυσης εργατικών διαφορών, και γ) επανόρθωσης, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής επαρκούς αποζημίωσης για τη ζημία που υπέστησαν, σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από το παρόν Κεφάλαιο. Δικαίωμα παράστασης στην εργατική διαφορά του άρθρου 569 έχει και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για τα θέματα αρμοδιότητάς της. Η Επιθεώρηση Εργασίας διαβιβάζει στο ενιαίο

σύστημα υποβολής καταγγελιών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα του άρθρου 7 του ν. 5321/2026 (Α΄ 114) τις καταγγελίες για παραβίαση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη).

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 80 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του άρθρου 41 του ν. 4624/2019, περί της εκπροσώπησης των υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι εκπρόσωποι των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, μπορούν να ασκούν στο όνομα και για λογαριασμό του θιγόμενου οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών ή δικαστικών αρχών από την προσβολή δικαιώματος ή υποχρέωσης που απορρέει από το παρόν Κεφάλαιο. Μπορούν επίσης να ενεργούν εξ ονόματος ή να παρεμβαίνουν προς υποστήριξη του θιγόμενου ενώπιον των ως άνω αρχών σε περίπτωση παραβίασης οποιουδήποτε δικαιώματος ή υποχρέωσης που απορρέει από το παρόν Κεφάλαιο.

3. Διαφορές που αφορούν τον καθορισμό του ορθού καθεστώτος εργασίας και την αναγνώριση ύπαρξης σχέσης εξαρτημένης εργασίας μεταξύ των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και της πλατφόρμας εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 και 621 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησης των προσώπων αυτών.

4. Σε δικαστικές διαδικασίες που αφορούν τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, το δικαστήριο εφόσον το κρίνει σκόπιμο, δύναται να διατάσσει την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας να γνωστοποιήσει κάθε σχετικό αποδεικτικό στοιχείο που βρίσκεται υπό τον έλεγχό της, συμπεριλαμβανομένων αυτών που περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες. Στην τελευταία περίπτωση, το δικαστήριο διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των ως άνω αποδεικτικών στοιχείων.».

Άρθρο 18
Δίαυλοι επικοινωνίας για τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα - Προσθήκη άρθρου 135Β στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου
(άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 135Α, προστίθεται άρθρο 135Β ως εξής:

«Άρθρο 135Β
Δίαυλοι επικοινωνίας για τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα

Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας παρέχουν τη δυνατότητα στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, μέσω της ψηφιακής υποδομής των πλατφορμών ή με παρόμοια αποτελεσματικά μέσα, να έρχονται σε επαφή και να επικοινωνούν μεταξύ τους, ιδιωτικά και με ασφάλεια, καθώς και να έρχονται σε επαφή με τους εκπροσώπους τους, και το αντίστροφο, με ταυτόχρονη συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών

προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119). Απαγορεύεται στις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας να επιδιώκουν πρόσβαση στις εν λόγω επαφές και επικοινωνίες ή να τις παρακολουθούν.».

Άρθρο 19

Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες και από την απόλυση ή από οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο της καταγγελίας μέτρο - Προσθήκη άρθρου 135Γ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

(άρθρα 22 και 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 135Β, προστίθεται άρθρο 135Γ ως εξής:

«Άρθρο 135Γ

Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες και από την απόλυση ή από οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο της καταγγελίας μέτρο

1. Απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση ή βλαπτική μεταβολή και τυχόν δυσμενείς συνέπειες σε βάρος προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων αυτών, λόγω καταγγελίας που υπέβαλαν κατά της ψηφιακής πλατφόρμας εργασίας ή του διαμεσολαβητή ή λόγω κίνησης διαδικασιών με σκοπό να επιβάλουν συμμόρφωση με τα δικαιώματα που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Απαγορεύεται η καταγγελία ή η λύση της σύμβασης των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, ή ισοδύναμη ενέργεια και κάθε προκαταρκτική ενέργεια σχετικά με αυτές, για τον λόγο ότι άσκησαν τα δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο.
3. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, τα οποία θεωρούν ότι έχουν απολυθεί ή ότι η σύμβασή τους έχει λυθεί ή ότι έχουν υποβληθεί σε οποιαδήποτε ενέργεια με ισοδύναμο αποτέλεσμα για τον λόγο ότι άσκησαν τα δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο, μπορούν να ζητούν από την ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας να τους γνωστοποιεί, δεόντως τεκμηριωμένους, τους λόγους της απόλυσης, της λύσης της σύμβασης ή τυχόν ισοδύναμης ενέργειας. Η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας γνωστοποιεί τους λόγους αυτούς γραπτώς, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
4. Αν το πρόσωπο που εκτελεί εργασία σε πλατφόρμα αποδείξει ενώπιον δικαστηρίου πραγματικά περιστατικά ικανά να στηρίξουν την κρίση ότι η απόλυση, η λύση της σύμβασης ή ισοδύναμη ενέργεια, έλαβε χώρα για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 2, εναπόκειται στην ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας να αποδείξει ότι η απόλυση, η λύση της σύμβασης ή ισοδύναμη ενέργεια βασίστηκαν σε άλλους λόγους. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στην ποινική δίκη.».

Άρθρο 20

Εποπτεία και κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 135Δ στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

(άρθρο 24 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 135Γ προστίθεται άρθρο 135Δ ως εξής:

«Άρθρο 135Δ
Εποπτεία και κυρώσεις

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την επιβολή της εφαρμογής των άρθρων 132Β έως 132ΣΤ του παρόντος Κώδικα, όσον αφορά θέματα σχετικά με την προστασία δεδομένων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Κεφαλαίων VI, VII και VIII του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119). Στις παραβάσεις των άρθρων 132Β έως 132ΣΤ του παρόντος Κώδικα εφαρμόζεται το ανώτατο όριο διοικητικών προστίμων που αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 83 του Γ.Κ.Π.Δ..
2. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεργάζεται με την Επιθεώρηση Εργασίας, κατά περίπτωση, για την επιβολή του παρόντος Κεφαλαίου, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, ιδίως όταν ανακύπτουν ζητήματα σχετικά με τον αντίκτυπο των αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων στα πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα. Για τον σκοπό αυτό, οι εν λόγω αρχές ανταλλάσσουν μεταξύ τους σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που λαμβάνονται στο πλαίσιο επιθεωρήσεων ή ερευνών, είτε κατόπιν αιτήματος είτε με δική τους πρωτοβουλία. Επιπλέον, οι ανωτέρω αρχές δύνανται να διενεργούν κοινούς ελέγχους στο πλαίσιο της συνεργασίας τους και προς διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου. Η ανταλλαγή αυτή δεν υποκαθιστά την ενημέρωση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 5321/2026 (Α΄ 114).
3. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και η Επιθεώρηση Εργασίας συνεργάζονται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών για την εφαρμογή του νομικού τεκμηρίου του άρθρου 132, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
4. Όταν πρόσωπα που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα παρέχουν την εργασία τους σε κράτος μέλος διαφορετικό από την Ελλάδα, στην οποία είναι εγκατεστημένη η ψηφιακή πλατφόρμα εργασίας, η Επιθεώρηση Εργασίας και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ανταλλάσσουν πληροφορίες με τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, για τους σκοπούς της επιβολής του παρόντος Κεφαλαίου. Με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας, ορίζεται υπάλληλος της Επιθεώρησης Εργασίας ως αρμόδιος σύνδεσμος για την ελληνική επικράτεια για τους σκοπούς της επικοινωνίας της παρούσας παραγράφου.
5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του Γ.Κ.Π.Δ. όπως αναφέρεται στην παρ. 1, η παραβίαση των δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου συνιστά παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας για την οποία επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 135Ε του παρόντος Κώδικα. Οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές,

αποτρεπτικές και αναλογικές προς τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης της επιχείρησης και προς τον αριθμό των θιγόμενων προσώπων.
6. Σε περίπτωση παραβάσεων που σχετίζονται με την άρνηση των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας να συμμορφωθούν με εκτελεστή δικαστική απόφαση που καθορίζει το ορθό καθεστώς εργασίας των προσώπων τα οποία εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα, εφαρμόζονται τα άρθρα 946 και 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 21
Προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην εργασία σε πλατφόρμα – Τροποποίηση άρθρου 133 Κώδικα Εργατικού Δικαίου (άρθρο 25 και παρ. 3 άρθρου 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Στο άρθρο 133 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 70 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων παρόχων υπηρεσιών-φυσικών προσώπων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1, οι λέξεις «Πάροχοι υπηρεσιών που είναι φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με ψηφιακές πλατφόρμες με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα πρόσωπα τα οποία εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και δεν συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας με την πλατφόρμα ή τους διαμεσολαβητές», γ) στην παρ. 2, οι λέξεις «Πάροχοι υπηρεσιών που είναι φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με ψηφιακές πλατφόρμες με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα πρόσωπα τα οποία εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και δεν συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας με την πλατφόρμα ή και τους διαμεσολαβητές», δ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 133 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 133
Προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην εργασία σε πλατφόρμα

1. Τα πρόσωπα τα οποία εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και δεν συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας με την πλατφόρμα ή τους διαμεσολαβητές δικαιούνται να συστήνουν οργανώσεις, με σκοπό την προώθηση των επαγγελματικών συμφερόντων τους.
2. Τα πρόσωπα τα οποία εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και δεν συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας με την πλατφόρμα ή τους διαμεσολαβητές έχουν δικαίωμα απεργίας, το οποίο ασκούν οι οργανώσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Τα άρθρα 415 έως 417 και 419 εφαρμόζονται αναλογικά.
3. Οι οργανώσεις της παρ. 1 δικαιούνται να διαπραγματεύονται συλλογικώς και να καταρτίζουν συλλογικές συμφωνίες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 394.
4. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με την επιφύλαξη της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων, λαμβάνει μέτρα για την προώθηση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων και την ενθάρρυνση της άσκησης του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης στην

εργασία σε πλατφόρμα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και μέτρα για τον καθορισμό του ορθού καθεστώτος εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες και για τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων τους όσον αφορά την αλγοριθμική διαχείριση, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων του άρθρου 5 του ν. 5163/2024 (Α΄ 199).».

Άρθρο 22
Διάδοση πληροφοριών
(άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και η Επιθεώρηση Εργασίας λαμβάνουν μέτρα, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις και τα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του τεκμηρίου του άρθρου 132 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), τίθενται υπόψη των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και του γενικού κοινού με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως μέσω του διαδικτυακού ιστοτόπου τους. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται με σαφή, κατανοητό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο, μεταξύ άλλων και στα άτομα με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 23
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 135Ε στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), μετά από το άρθρο 135Δ προστίθεται άρθρο 135Ε ως εξής:

«Άρθρο 135Ε
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και ο τρόπος εγγραφής στο Μητρώο Ψηφιακών Πλατφορμών Εργασίας του Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ του άρθρου 134Α, τα ειδικότερα στοιχεία και οι πληροφορίες που υποβάλλονται για την καταχώριση των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας, των διαμεσολαβητών και της εργασίας των προσώπων που εκτελούν εργασία σε αυτούς.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Μετανάστευσης και Ασύλου, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη διαλειτουργικότητα του Μητρώου Ψηφιακών Πλατφορμών Εργασίας με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Μετανάστευσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 134Α.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, του Διοικητή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και του Διοικητή της Επιθεώρησης

Εργασίας, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη συνεργασία των εν λόγω αρχών για την επιβολή του παρόντος Κεφαλαίου, η ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ τους και η διενέργεια κοινών ελέγχων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 135Δ.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθορίζονται οι παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου και κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τη βαρύτητά τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ύψος του προστίμου για κάθε κατηγορία παράβασης, λαμβανομένων, ιδίως, υπόψη της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης, του αριθμού των θιγόμενων εργαζομένων, της τυχόν επανάληψης της ίδιας ή συναφούς παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας της πλατφόρμας και της τυχόν συμμόρφωσής της μετά τη διαπίστωση της παράβασης.».

Άρθρο 24
Μεταβατικές διατάξεις
(παρ. 6 άρθρου 5 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2831)

1. Για τις συμβατικές σχέσεις που έχουν συναφθεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος και εξακολουθούν να ισχύουν, το τεκμήριο της παρ. 4 του άρθρου 132 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), όπως διαμορφώνεται με το άρθρο 6 του παρόντος, εφαρμόζεται αποκλειστικά μετά από την ως άνω ημερομηνία.

2. Η διάθεση των πληροφοριών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 135 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, όπως διαμορφώνεται με το άρθρο 16 του παρόντος, για τις ήδη υφιστάμενες κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος ψηφιακές πλατφόρμες λαμβάνει χώρα εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος και, εν συνεχεία, η επικαιροποίηση λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 135 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου. Για τις ψηφιακές πλατφόρμες που συστήνονται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, η πρώτη διάθεση των πληροφοριών λαμβάνει χώρα εντός έξι (6) μηνών από τη σύστασή τους.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και της συνταξιοδοτικής προστασίας, η αντιμετώπιση ειδικότερων ζητημάτων εφαρμογής της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, η ενίσχυση της ασφαλιστικής κάλυψης και της κοινωνικής προστασίας ασφαλισμένων, συνταξιούχων και μελών των οικογενειών τους, καθώς και η αποτελεσματικότερη λειτουργία των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 26
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:
α) η ρύθμιση ζητημάτων ασφαλιστικής ικανότητας και υγειονομικής περίθαλψης ασφαλισμένων και μελών οικογένειας,
β) η επέκταση και βελτίωση κοινωνικοασφαλιστικών παροχών και παροχών μητρότητας,
γ) η τροποποίηση διατάξεων που αφορούν ασφαλιστικές εισφορές, ασφαλιστικές κατηγορίες και συνταξιοδοτικά δικαιώματα,
δ) η ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) και του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.),
ε) η αντιμετώπιση ζητημάτων είσπραξης και ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών και
στ) η θέσπιση λοιπών αναγκαίων ρυθμίσεων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Άρθρο 27
Διευκόλυνση λήψης γονικής άδειας - Τροποποίηση άρθρου 231 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 231 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 28 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της γονικής άδειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, μετά από τις λέξεις «για το καθένα από αυτά», διαγράφονται οι λέξεις «, εφόσον από τη λήξη της άδειας που δόθηκε για το προηγούμενο παιδί μεσολάβησε ένας (1) χρόνος πραγματικής απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, εκτός αν ορίζεται ευνοϊκότερα από ειδική διάταξη νόμου, διαταγμάτων, κανονισμών, συλλογικών συμβάσεων εργασίας, διαιτητικών αποφάσεων ή συμφωνιών εργοδοτών και εργαζομένων», β) η παρ. 4 καταργείται και το άρθρο 231 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 231
Γονική άδεια

«1. Κάθε εργαζόμενος γονέας ή πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα έχει ατομικό και αμεταβίβαστο δικαίωμα γονικής άδειας για την ανατροφή του παιδιού, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, την οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει συνεχόμενα ή τμηματικά, μέχρι το παιδί να συμπληρώσει την ηλικία των οκτώ (8) ετών, με σκοπό την εκπλήρωση των ελάχιστων υποχρεώσεων ανατροφής προς αυτό. Σε περίπτωση υιοθεσίας ή αναδοχής τέκνου ηλικίας έως οκτώ (8) ετών, η γονική άδεια χορηγείται από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια.
2. Για τη χορήγηση της γονικής άδειας, ο εργαζόμενος γονέας πρέπει να έχει συμπληρώσει ένα (1) έτος συνεχόμενης ή με διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου στον ίδιο

εργοδότη, εκτός αν ορίζεται ευνοϊκότερα από ειδική διάταξη νόμου, διαταγμάτων, κανονισμών, συλλογικών συμβάσεων εργασίας, διαιτητικών αποφάσεων ή συμφωνιών εργοδοτών και εργαζομένων.

3. Για τους δύο (2) πρώτους μήνες της γονικής άδειας, η Δ.ΥΠ.Α. υποχρεούται να καταβάλλει επίδομα γονικής άδειας στον κάθε γονέα, μηνιαίως, ποσού ίσου με τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, όπως κάθε φορά καθορίζεται, καθώς και αναλογία δώρων εορτών και επιδόματος άδειας με βάση το προαναφερόμενο ποσό. Αν υπάρχουν περισσότερα παιδιά, το δικαίωμα των γονέων στη γονική άδεια και στο επίδομα είναι αυτοτελές για το καθένα από αυτά. Κατ' εξαίρεση, γονείς διδύμων, τριδύμων ή και περισσότερων πολύδυμων τέκνων δικαιούνται να λάβουν τη γονική άδεια για κάθε παιδί ξεχωριστά, διακεκομμένα ή και συνεχόμενα και δικαιούνται να λάβουν το επίδομα της παρούσας για δύο (2) μήνες επιπλέον, ανεξαρτήτως του αριθμού των παιδιών που γεννήθηκαν μαζί. Γονείς μόνοι, λόγω θανάτου του άλλου γονέα ή λόγω ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης του τέκνου από τον άλλο γονέα, δικαιούνται τη γονική άδεια και το επίδομα εις διπλούν.

4. [Καταργείται].

5. Η γονική άδεια διακόπτεται με τη λήξη της σύμβασης ορισμένου χρόνου και δύναται να συνεχιστεί σε περίπτωση ανανέωσης ή παράτασης της σύμβασης εργασίας ή και σε περίπτωση που ο εργαζόμενος συνάψει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

6. Η γονική άδεια χορηγείται συνεχόμενα, τμηματικά ή με άλλο ευέλικτο τρόπο, με βάση σχετική αίτηση του γονέα, η οποία υποβάλλεται στον εργοδότη με κάθε πρόσφορο τρόπο εγγράφως ή ηλεκτρονικά και στην οποία προσδιορίζει την έναρξη και τη λήξη της. Η αίτηση υποβάλλεται στον εργοδότη τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν την έναρξη της άδειας, εκτός εάν συντρέχουν έκτακτοι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την έναρξη της άδειας σε μικρότερο χρονικό διάστημα. Ο εργοδότης, κατόπιν διαβούλευσης, απαντά στην αίτηση του εργαζομένου άμεσα και κατ' ανώτατο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της. Ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει την άδεια στον αιτούμενο χρόνο, εκτός αν αυτό θα διατάρασσε σοβαρά την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Σε αυτήν την περίπτωση, υποχρεούται να τεκμηριώσει εγγράφως τον λόγο αναβολής χορήγησής της προς τον εργαζόμενο και δύναται να προτείνει προς αυτόν εναλλακτικές λύσεις ως προς τον χρόνο χορήγησής της ή ευέλικτους τρόπους χορήγησής της. Σε κάθε περίπτωση, ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει τη γονική άδεια εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Αιτήσεις γονέων με αναπηρία, γονέων παιδιών με αναπηρία, με μακροχρόνια ή αιφνίδια ασθένεια, πολύτεκνων και μόνων γονέων λόγω θανάτου γονέα, ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης τέκνων, καθώς και γυναικών μετά την άδεια μητρότητας και την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας, χορηγούνται με απόλυτη προτεραιότητα. Επίσης, προτεραιότητα δίνεται στις αιτήσεις γονέων παιδιών λόγω νοσηλείας ή ασθένειας του παιδιού ή λόγω αναπηρίας ή σοβαρής ασθένειας συζύγου, συντρόφου συμβίωσης, συγγενούς, γονέων παιδιών διδύμων, τριδύμων ή και περισσότερων πολύδυμων τέκνων, καθώς και γονέων έπειτα από πρόωρο τοκετό. Η γονική άδεια, έπειτα από σχετική αίτηση του εργαζόμενου, δύναται εναλλακτικά να χορηγείται με κάθε ευέλικτο τρόπο που εξυπηρετεί τα μέρη, όπως ενδεικτικά με τη μορφή μειωμένου ημερήσιου ωραρίου ή σε ημέρες άδειας, οι οποίες μπορούν να κατανέμονται σε εβδομαδιαία ή σε μηνιαία βάση, χωρίς να θίγεται το δικαίωμα του εργαζομένου να λάβει το επίδομα γονικής άδειας. Στην περίπτωση αυτήν, ο εργαζόμενος, με την αίτησή του, προσδιορίζει τον αντίστοιχο χρόνο του

συνόλου ή του τμήματος της γονικής άδειας που επιθυμεί να λάβει με ευέλικτο τρόπο, καθώς και το είδος της ευελιξίας του οποίου επιθυμεί να κάνει χρήση. Ο εργοδότης εξετάζει την αίτηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της επιχείρησης και του εργαζομένου και τεκμηριώνει γραπτώς απόρριψή της, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της.

7. Η γονική άδεια αναρτάται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ.

8. Κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας παρέχεται προς τους εργαζομένους ενημέρωση για τις διαδικασίες προαγωγών και για την εσωτερική στελέχωση κενών θέσεων εργασίας και πρέπει να τους επιτρέπεται να συμμετέχουν σε αυτές τις διαδικασίες και να υποβάλλουν υποψηφιότητα για αυτές τις θέσεις, χωρίς καμία διάκριση σε βάρος τους.

9. Ο χρόνος του τμήματος της άδειας κατά τον οποίο ο εργαζόμενος λαμβάνει επίδομα από τη Δ.ΥΠ.Α. λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στους κλάδους κύριας σύνταξης και ασθένειας του οικείου ασφαλιστικού φορέα, καθώς και στους οικείους φορείς επικουρικής ασφάλισης, οι δε προβλεπόμενες εισφορές υπολογίζονται επί του κατά περίπτωση αναφερόμενου παραπάνω ποσού, από το οποίο η Δ.ΥΠ.Α. παρακρατεί την προβλεπόμενη εισφορά ασφαλισμένου και την αποδίδει στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, μαζί με την προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη που βαρύνει τη Δ.ΥΠ.Α.. Για τον μη επιδοτούμενο χρόνο γονικής άδειας, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη τόσο για τη θεμελίωση του ασφαλιστικού δικαιώματος όσο και για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης, ο γονέας δύναται να αποκτήσει πλήρη ασφαλιστική κάλυψη από τον ασφαλιστικό του φορέα κατόπιν αναγνώρισης του χρόνου απουσίας του, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 2084/1992 (Α’ 165), εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί να του καταβάλει αποδοχές ο εργοδότης.

10. Μετά τη λήξη της γονικής άδειας, ο εργαζόμενος γονέας δικαιούται να επιστρέψει στην ίδια θέση εργασίας ή σε ισοδύναμη ή ανάλογη θέση, με όχι λιγότερο ευνοϊκούς επαγγελματικούς όρους και να επωφεληθεί από οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών εργασίας, την οποία θα δικαιούνταν κατά την απουσία του.

11. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων από την εργασία τους λόγω γονικής άδειας, λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τον υπολογισμό των αποδοχών τους, τη χορήγηση της ετήσιας κανονικής άδειας απουσίας και του επιδόματος άδειας, την επαγγελματική εξέλιξη, καθώς και για τον υπολογισμό της αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσής τους.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών, δύνανται να ρυθμίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου αυτού, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

13. Το επίδομα γονικής άδειας είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση, στο δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους, και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό οικογενειακό εισόδημα.».

Άρθρο 28

Διευκόλυνση λήψης άδειας φροντιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 232 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 1 του άρθρου 232 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 29 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της άδειας φροντιστή, μετά από τις λέξεις «Κάθε εργαζόμενος», διαγράφονται οι λέξεις «που έχει συμπληρώσει έξι (6) μήνες συνεχόμενης ή με διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου» και η παρ. 1 του διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κάθε εργαζόμενος δικαιούται άδεια φροντιστή, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 229, για τη φροντίδα προσώπου, διάρκειας έως πέντε (5) εργάσιμων ημερών για κάθε ημερολογιακό έτος, εφόσον το πρόσωπο αυτό έχει ανάγκη σημαντικής φροντίδας ή υποστήριξης για σοβαρό ιατρικό λόγο, η οποία βεβαιώνεται με ιατρική γνωμάτευση.».

Άρθρο 29
Χρόνος προετοιμασίας προσωπικού χειρουργείου – Τροποποίηση παρ. 2Β άρθρου 580 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2Β του άρθρου 580 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 74 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της ψηφιακής κάρτας εργασίας, μετά από τις λέξεις «στον κλάδο της βιομηχανίας,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στον κλάδο δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας, ιδίως στις ειδικότητες που ορίζονται ως «Σύνθεση Προσωπικού Συγκροτήματος Χειρουργείων» σύμφωνα με το Παράρτημα του π.δ. 198/2007 (Α΄ 225), όταν απασχολούνται για τον σκοπό μιας χειρουργικής επέμβασης,», και η παρ. 2Β διαμορφώνεται ως εξής:

«2Β. Η σήμανση της ψηφιακής κάρτας πρέπει να πραγματοποιείται: α) κατά την έναρξη του δηλωθέντος ωραρίου, μετά από τον χρόνο προετοιμασίας προς ανάληψη εργασίας, και β) κατά τη λήξη του δηλωθέντος ωραρίου, πριν από τον χρόνο προετοιμασίας προς αποχώρηση. Στις επιχειρήσεις - εργοδότες που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), στον κλάδο της βιομηχανίας, καθώς και στον κλάδο δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας, ιδίως στις ειδικότητες που ορίζονται ως «Σύνθεση Προσωπικού Συγκροτήματος Χειρουργείων» σύμφωνα με το Παράρτημα του π.δ. 198/2007 (Α΄ 225), όταν απασχολούνται για τον σκοπό μιας χειρουργικής επέμβασης, ο χρόνος προετοιμασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριάντα (30) λεπτά πριν από την έναρξη της εργασίας και τα τριάντα (30) λεπτά μετά από τη λήξη της εργασίας. Στις επιχειρήσεις - εργοδότες όλων των κλάδων, πλην αυτών του προηγούμενου εδαφίου, ο χρόνος προετοιμασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα (10) λεπτά πριν από την έναρξη της εργασίας και τα δέκα (10) λεπτά μετά από τη λήξη της εργασίας. Εάν κατά τον ανωτέρω χρόνο βρεθεί εργαζόμενος να απασχολείται πραγματικά, επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας οι προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις βάσει του άρθρου 572.».

Άρθρο 30
Απολογιστική δήλωση ωραρίου οδηγών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 581 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 2 του άρθρου 581 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 80 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88), περί της υποχρέωσης αναγγελίας τροποποίησης ωραρίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «δεκαπέντε (15) ημέρες μετά το τέλος κάθε εβδομαδιαίας περιόδου εργασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το τέλος του επόμενου ημερολογιακού μήνα της παρασχεθείσας εργασίας», β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ», οι λέξεις «δεκαπέντε (15) ημέρες μετά το τέλος κάθε εβδομαδιαίας περιόδου εργασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το τέλος του επόμενου ημερολογιακού μήνα της παρασχεθείσας εργασίας» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο εργοδότης που απασχολεί οδηγούς φορτηγών αυτοκινήτων και τουριστικών λεωφορείων, τα οποία είναι κατασκευασμένα ή διαμορφωμένα με μόνιμο τρόπο και κατάλληλα για τη μεταφορά άνω των εννέα (9) ατόμων, καθώς και Υπεραστικά και Αστικά Κ.Τ.Ε.Λ. που απασχολούν οδηγούς λεωφορείων και έχουν Κανονισμό Εργασίας, που διέπονται από τους Κανονισμούς (Ε.Κ.) 561/2006 και (Ε.Κ.) 165/2014, υποχρεούνται να καταχωρούν κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, καθώς και τη νόμιμη κατά τη νομοθεσία υπερωριακή απασχόληση, στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ μέχρι το τέλος του επόμενου ημερολογιακού μήνα της παρασχεθείσας εργασίας. Όταν διαπιστώνεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή υπερωριακή απασχόληση, χωρίς αυτή να έχει καταχωρηθεί στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ μέχρι το τέλος του επόμενου ημερολογιακού μήνα της παρασχεθείσας εργασίας, επιβάλλονται με πράξη του αρμοδίου οργάνου σε βάρος του εργοδότη κυρώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 572 και 576.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Άρθρο 31
Παράταση ασφαλιστικής ικανότητας τέκνων μετά από τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους - Επανένταξη τέκνων ως μελών οικογένειας μετά από τη λήξη του ίδιου δικαιώματος παροχών ασθένειας ή πριν από τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων ημερών ασφάλισης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4529/2018

Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 (Α΄ 56), περί της υπαγωγής στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη, προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως μέλη οικογένειας των ανωτέρω ασφαλιζομένων προσώπων και συνταξιούχων λόγω αναπηρίας ή γήρατος «ή θανάτου» ή δικαιούχων εξωιδρυματικού επιδόματος θεωρούνται:
α) Ο/η σύζυγος, εφόσον δεν ασφαλίζεται από δικό του/ της δικαίωμα στον Ε.Φ.Κ.Α. ή σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό εκτός Ε.Φ.Κ.Α..
β) Τα άγαμα τέκνα (νόμιμα ή τέκνα που έχουν νομιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί ή υιοθετηθεί, ή οι προγονοί), τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένης ή συνταξιούχου λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή θανάτου και τα ανάδοχα τέκνα, την πραγματική φροντίδα ή επιμέλεια των οποίων κατέχει με δικαστική απόφαση ή σύμβαση ο/η ανάδοχος ασφαλισμένος/η, μέχρι τη συμπλήρωση του

18ου έτους της ηλικίας τους και εάν είναι άνεργα ή προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές σε αναγνωρισμένες ανώτερες ή ανώτατες σχολές στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης ή στο «Μεταλυκειακό έτος-τάξη μαθητείας» μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού τέταρτου (24ου) έτους της ηλικίας τους ή στην περίπτωση που συνεχίζουν τις σπουδές τους για δύο (2) έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, όχι όμως πέραν από τη συμπλήρωση του εικοστού έκτου (26ου) έτους της ηλικίας τους. Τα ανωτέρω τέκνα συνεχίζουν να θεωρούνται μέλη οικογένειας των θανόντων άμεσα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων, με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, εφόσον δεν δικαιωθούν συντάξεως. Ειδικά ως προς τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου (18ου) έτους της ηλικίας των τέκνων, η ασφαλιστική ικανότητά τους ως έμμεσων μελών διατηρείται έως την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου του ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους συμπλήρωσης του εν λόγω ηλικιακού ορίου. Τέκνα τα οποία έχουν θεμελιώσει ίδιο δικαίωμα παροχών ασθένειας λόγω εργασίας ή απασχόλησης και των οποίων το δικαίωμα αυτό έχει λήξει, δύνανται να ασφαλίζονται εκ νέου ως μέλη οικογένειας των γονέων τους, ανεξαρτήτως του αν είναι άνεργα ή φοιτούν σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, εφόσον είναι άγαμα και δεν διαθέτουν ενεργό ίδιο δικαίωμα παροχών ασθένειας. Η επανένταξη πραγματοποιείται από τη λήξη της ουσιαστικής ισχύος του ίδιου δικαιώματος, σύμφωνα με τις λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις. Σε περίπτωση απασχόλησης τέκνου μετά την ενηλικίωση και μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου (25^{ου}) έτους της ηλικίας του, εξακολουθεί να ασφαλίζεται ως μέλος της οικογένειας των γονέων του μέχρι τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων από τον νόμο ημερών εργασίας για χορήγηση εξ ιδίου δικαιώματος ασφαλιστικής ικανότητας.

γ) Τα τέκνα άμεσα ασφαλισμένων, τα οποία έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, διατηρούν το δικαίωμα για λήψη παροχών ως μέλη οικογένειας, έστω και αν εργάζονται ή απασχολούνται είτε για βιοποριστικούς λόγους είτε για λόγους εργασιοθεραπείας ή απασχολησιοθεραπείας. Η κατά τα ανωτέρω αναπηρία κρίνεται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές.

δ) Η μητέρα και ο πατέρας, καθώς και οι θετοί γονείς υπό τις ίδιες με τους φυσικούς γονείς προϋποθέσεις.

ε) Οι ορφανοί από πατέρα και μητέρα εγγονοί και αδελφοί, καθώς και οι ορφανοί μόνο από πατέρα ή μητέρα αδελφοί ή εγγονοί, εφόσον ο επιζών γονέας θεωρείται, κατά τα ανωτέρω, ως μέλος οικογένειας του ασφαλισμένου, μέχρι συμπληρώσεως του δέκατου όγδοου (18ου) έτους της ηλικίας τους και εφόσον είναι άγαμοι και άνεργοι ή προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές σε αναγνωρισμένες ανώτερες ή ανώτατες σχολές στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής κατάρτισης ή στο «Μεταλυκειακό έτος- τάξη μαθητείας», μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού τέταρτου (24ου) έτους της ηλικίας τους ή στην περίπτωση που συνεχίζουν τις σπουδές, εφόσον είναι άνεργοι για δύο (2) έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, όχι όμως πέραν από τη συμπλήρωση του εικοστού έκτου (26ου) έτους της ηλικίας τους. Επίσης, θεωρείται ως μέλος οικογένειας ο/η γεννημένος/η χωρίς γάμο των γονέων του εγγονός/ή, εφόσον συντηρείται από αυτόν και ο γονέας δεν ασφαλίζεται από ίδιο δικαίωμα.

στ) Τα αδέλφια άμεσα ασφαλισμένων, τα οποία έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ύστερα από γνωμάτευση αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον δεν έχουν ίδιο δικαίωμα περίθαλψης στον Ε.Φ.Κ.Α. ή σε άλλον ασφαλιστικό φορέα εκτός Ε.Φ.Κ.Α..

ζ) Οι άγαμες θυγατέρες και αδελφές των άμεσα ασφαλισμένων του τ. Ο.Π.Α.Δ., οι οποίες είναι άνω των σαράντα (40) ετών και κατείχαν βιβλιάριο περίθαλψης από το Δημόσιο μέχρι τις 13.3.2004, όταν εφαρμόσθηκε η υπ' αρ. 2/190/0094/28.1.2004 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Κανονισμός παροχών του Οργανισμού Περίθαλψης Ασφαλισμένων του Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.)» (Β` 323), διατηρούν το δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης, εφόσον δεν έχουν ίδιο δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης από άλλο ασφαλιστικό φορέα εκτός Ε.Φ.Κ.Α..
Οι άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, των οποίων η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 ή της παρ. 6 του άρθρου 31 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α` 210), υπάγονται στο καθεστώς υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του Δημοσίου υπό την προϋπόθεση, ότι δεν έχουν δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης από τον Ε.Φ.Κ.Α. ή από άλλο ασφαλιστικό οργανισμό εκτός Ε.Φ.Κ.Α.. Στην περίπτωση αυτή, κατά το μήνα Ιανουάριο κάθε έτους, υποβάλλουν αίτηση για συνέχιση της ασφάλισης και καταβάλλουν τις αναλογούσες εισφορές για υγειονομική περίθαλψη που ισχύουν για τους συνταξιούχους, οι οποίες υπολογίζονται επί του ποσού της σύνταξης που θα τους κατέβαλε ο οικείος φορέας τους, ο οποίος εντάχτηκε στον Ε.Φ.Κ.Α..».

Άρθρο 32

Επέκταση της συμπληρωματικής παροχής κυοφορίας και λοχείας στις ασφαλισμένες του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης - Τροποποίηση άρθρου 1 π.δ. 776/1977

Στο άρθρο 1 του π.δ. 776/1977 (Α' 250), περί συμπληρωματικών παροχών μητρότητας, προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής :

«Άρθρο 1
Συμπληρωματικές παροχές μητρότητας

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) καταβάλλει στις γυναίκες που απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και είναι ασφαλισμένες για ασθένεια στο τ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), συμπληρωματική παροχή για την περίοδο της κυοφορίας και της λοχείας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και στις ασφαλισμένες του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), οι οποίες απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου και δικαιούνται από τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. παροχές μητρότητας για την κυοφορία και τη λοχεία, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις περί Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.. Όπου οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού συμπληρωματικών παροχών μητρότητας, αναφέρονται σε ασφαλισμένες του τ. Ι.Κ.Α. ή σε παροχές κυοφορίας και λοχείας του τ. Ι.Κ.Α., αυτές αφορούν και τις ασφαλισμένες του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. και τις αντίστοιχες παροχές μητρότητας που χορηγούνται από τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π..».

Άρθρο 33

Παράταση της αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, των ασφαλιστέων αποδοχών και των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών βάσει της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή – Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 5167/2024

Στο άρθρο 38 του ν. 5167/2024 (Α' 207), περί της παράτασης της αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, των ασφαλιστέων αποδοχών και των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών βάσει της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2027», β) στην παρ. 2, οι λέξεις «1η Ιανουαρίου 2027» αντικαθίστανται από τις λέξεις «1η Ιανουαρίου 2028», γ) στην παρ. 3, γα) οι λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2027», γβ) οι λέξεις «1η Ιανουαρίου 2027» αντικαθίστανται από τις λέξεις «1η Ιανουαρίου 2028» και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38
Παράταση της αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, των ασφαλιστέων αποδοχών και των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών βάσει της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή

1. Η καταληκτική ημερομηνία των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών υπαλλήλων του Δημοσίου, του πρώτου εδαφίου της υποπερ. γδ' της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών για εφάπαξ παροχή, του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 38 του ίδιου νόμου, περί του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών μισθωτών και εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 39 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών των αυτοτελώς απασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών, του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 40 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών των ασφαλισμένων στον π. Ο.Γ.Α., του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 41 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών εισφορών για υγειονομική περίθαλψη και του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών εισφορών για επικουρική ασφάλιση, μετατίθεται για την 31η Δεκεμβρίου 2027.
2. Η έναρξη του χρονικού διαστήματος αναφοράς του τρίτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4387/2016, περί του ανωτάτου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών υπαλλήλων του Δημοσίου, του τρίτου εδαφίου της υποπερ. γδ' της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών για εφάπαξ παροχή, του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 38 του ίδιου νόμου, περί του ανωτάτου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών μισθωτών και εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, του τρίτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 39 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών των αυτοτελώς απασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών, του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 40 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών των ασφαλισμένων στον π. Ο.Γ.Α., του τρίτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 41 του ίδιου νόμου, περί της αύξησης των ποσών εισφορών για υγειονομική περίθαλψη και του τρίτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου,

περί της αύξησης των ποσών εισφορών για επικουρική ασφάλιση, μετατίθεται για την 1η Ιανουαρίου 2028.
3. Το χρονικό διάστημα αναφοράς του πρώτου εδαφίου της περ. α’ της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, περί αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, παρατείνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, και η έναρξη του χρονικού διαστήματος αναφοράς του δευτέρου εδαφίου της περ. α’ της παρ. 4 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου, μετατίθεται για την 1η Ιανουαρίου 2028.»

Άρθρο 34
Αντικατάσταση παράστασης μάρτυρα, υπαλλήλου του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, στις ποινικές δίκες με κατάθεση υπομνήματος – Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 1 του α.ν. 86/1967

Στο άρθρο 1 του α.ν. 86/1967 (Α’ 136), περί ποινικοποίησης της μη καταβολής εισφορών, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Στις ποινικές δίκες που αφορούν αδικήματα του παρόντος η εμφάνιση στο ακροατήριο υπαλλήλου του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ως μάρτυρα δεν είναι υποχρεωτική, εφόσον έχει λάβει χώρα έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου εισαγγελέα ή του δικαστηρίου από την αρμόδια υπηρεσία του e-Ε.Φ.Κ.Α., εκτός αν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του κατηγορούμενου, κρίνει ότι πρέπει να κληθεί ως μάρτυρας στο ακροατήριο, για να καταθέσει για ουσιώδη για την έκβαση της δίκης ζητήματα τα οποία δεν μπορούν να προκύψουν από τα έγγραφα της υπόθεσης.».

Άρθρο 35
Όροι απώλειας της ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών πληγέντων από την κακοκαιρία «Daniel» – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 257 ν. 5222/2025

Η παρ. 6 του άρθρου 257 του ν. 5222/2025 (Α΄ 134), περί της ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών πληγέντων από την κακοκαιρία «Daniel», αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η ρύθμιση απόλλυται εάν ο οφειλέτης:
α) δεν καταβάλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή
β) καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών.».

Άρθρο 36
Επενδυτική Επιτροπή του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 70 ν. 4826/2021

Στο άρθρο 70 του ν. 4826/2021 (Α΄ 160), περί της μεταβατικής Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «Για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε

(5) έτη από την έναρξη λειτουργίας του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), οι αρμοδιότητες της Επενδυτικής Επιτροπής του άρθρου 28 ανατίθενται στην» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι αρμοδιότητες της Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), που προβλέπονται στο άρθρο 28 του παρόντος εξακολουθούν να ασκούνται έως την 30ή.6.2028 αποκλειστικά από την», β) στην παρ. 2, η λέξη «προσωρινό» αντικαθίσταται από τη λέξη «ισχύοντα», γ) η παρ. 3 αντικαθίσταται και το άρθρο 70 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 70
Μεταβατική Επενδυτική Επιτροπή

1. Οι αρμοδιότητες της Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), που προβλέπονται στο άρθρο 28 του παρόντος εξακολουθούν να ασκούνται έως την 30ή.6.2028 αποκλειστικά από την Επενδυτική Επιτροπή της Ανώνυμης Εταιρείας του άρθρου 12 του ν. 2768/1999 (Α΄ 273) με την επωνυμία «Εταιρεία Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων Ταμείων Ασφάλισης - Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΔΕΚΤ Α.Ε.Π.Ε.Υ.» (ΕΔΕΚΤ).
2. Η Επιτροπή της παρ. 1 ασκεί τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Επενδύσεων του Ταμείου της παρ. 6 του άρθρου 68.
3. Για την εφαρμογή του παρόντος υπογράφεται ετησίως σύμβαση ανάθεσης παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Ταμείου και της ΕΔΕΚΤ. Η ΕΔΕΚΤ υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του άρθρου 28. Στη σύμβαση περιγράφονται οι τεχνικές προδιαγραφές, οι υποχρεώσεις των μερών και εν γένει οι ειδικότερες λεπτομέρειες του τρόπου και της παροχής των υπηρεσιών τους. Η αμοιβή της ΕΔΕΚΤ, η οποία υπολογίζεται στη βάση των πραγματικών λειτουργικών δαπανών της για τη συγκεκριμένη υπηρεσία και συμφωνείται με την εν λόγω σύμβαση, δεν δύναται να υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον ανώτατο χρηματικό όριο του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α..».

Άρθρο 37
Διαχειριστής Επενδύσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Αντικατάσταση άρθρου 71 ν. 4826/2021

Το άρθρο 71 του ν. 4826/2021 (Α΄ 160), περί του μεταβατικού διαχειριστή Επενδύσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71
Μεταβατικός Διαχειριστής Επενδύσεων

1. Οι αρμοδιότητες του Διαχειριστή Επενδύσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) εξακολουθούν να ασκούνται έως την 30ή.6.2028 αποκλειστικά από την Επενδυτική Επιτροπή της Ανώνυμης Εταιρείας του άρθρου 12 του ν. 2768/1999 (Α` 273) με την επωνυμία «Εταιρεία Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων Ταμείων Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΔΕΚΤ Α.Ε.Π.Ε.Υ.» (ΕΔΕΚΤ) είτε αφορούν σε μέρος ή στο σύνολο των προς επένδυση περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου.

2. Πέραν των αρμοδιοτήτων του άρθρου 50, η ΕΔΕΚΤ:
α) Συντάσσει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο δήλωση αποδοχής των αρχών και κανόνων του Κανονισμού Επενδύσεων του Ταμείου,
β) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Ταμείου, την Επενδυτική Επιτροπή, τον θεματοφύλακα, τον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων, τους αναλογιστές, τους ορκωτούς και τους εσωτερικούς ελεγκτές.
3. Για την εφαρμογή του παρόντος υπογράφεται ετησίως σύμβαση ανάθεσης παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Ταμείου και της ΕΔΕΚΤ. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου ενεργείται σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 50 του παρόντος και τον ισχύοντα Κανονισμό Επενδύσεων του Ταμείου. Στην εν λόγω σύμβαση περιγράφονται οι τεχνικές προδιαγραφές, οι υποχρεώσεις των μερών και εν γένει οι ειδικότερες λεπτομέρειες του τρόπου και της παροχής των υπηρεσιών τους. Η αμοιβή της ΕΔΕΚΤ, η οποία υπολογίζεται στη βάση των πραγματικών λειτουργικών δαπανών της για τη συγκεκριμένη υπηρεσία και συμφωνείται με την εν λόγω σύμβαση, δεν δύναται να υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον ανώτατο χρηματικό όριο του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α..».

Άρθρο 38
Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ασφαλιστικών Οργανισμών – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 35 ν. 4111/2013

Στην παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4111/2013 (Α΄ 18), περί του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ασφαλιστικών Οργανισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. α’ αντικαθίσταται, β) στην περ. β’, μετά από τις λέξεις «τα μέλη του Δ.Σ.», διαγράφονται οι λέξεις «, πλην του εκπροσώπου των εργαζομένων,» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. α. Η ΑΕΔΑΚ Ασφαλιστικών Οργανισμών διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από:
αα) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ως Πρόεδρο,
αβ) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο,
αγ) έναν (1) εκπρόσωπο του e-Ε.Φ.Κ.Α,
αδ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
αε) έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος,
αστ) δυο (2) ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με οικονομικές ή νομικές ή χρηματοοικονομικές γνώσεις συναφείς με τον σκοπό της Εταιρείας.
β. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Δ.Σ. ορίζονται και παύονται αζημίως για το Δημόσιο και την Εταιρεία με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η απόφαση ορισμού δύναται να έχει και αναδρομική ισχύ.
γ. Ο Διευθύνων Σύμβουλος πρέπει να είναι τουλάχιστον πτυχιούχος Πανεπιστημιακού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής και να έχει τουλάχιστον πενταετή εμπειρία σε θέση ευθύνης και απαιτήσεων στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

δ. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό της Εταιρίας ή σε θέματα δημόσιας διοίκησης ή διοίκησης επιχειρήσεων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 39
Έναρξη και λήξη ασφάλισης στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης μελών νομικών προσώπων – Προσθήκη άρθρου 39Β στον ν. 4387/2016

Στον ν. 4387/2016 (Α’ 85), μετά από το άρθρο 39Α, προστίθεται άρθρο 39Β ως εξής:

«Άρθρο 39Β
Διαδικασία εγγραφής και υπαγωγής συμμετεχόντων σε νομικά πρόσωπα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Οι συμμετέχοντες σε νομικά πρόσωπα, ως μέλη, εταίροι ή διαχειριστές, που αναλαμβάνουν υπακτέα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) απασχόληση ή αποκτούν υπακτέα στον e-Ε.Φ.Κ.Α. ιδιότητα για την οποία απαιτείται έναρξη εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. από την πρώτη ημέρα του μήνα έναρξης ή μεταβολής εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση και μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης της σχετικής δραστηριότητας στη Φορολογική Διοίκηση.
2. Η εγγραφή στον e-Ε.Φ.Κ.Α. διενεργείται μετά από την έναρξη ή μεταβολή εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση, με αίτηση του υπόχρεου και, σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης, αυτεπάγγελτα με πράξη του αρμόδιου ασφαλιστικού οργάνου. Η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει τον υπόχρεο μετά από την έναρξη ή τη μεταβολή εργασιών για την υποχρέωση ασφάλισης στον e Ε.Φ.Κ.Α.
3. Η αίτηση εγγραφής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ή με φυσική παρουσία στον e-Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι και τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα έναρξης ή μεταβολής εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αντλεί μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184), και διασταυρώνει όλα τα απαραίτητα ατομικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στα πληροφοριακά συστήματα της Φορολογικής Διοίκησης και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).
4. Αν ο υπακτέος στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. μη μισθωτός δεν υποβάλλει εμπρόθεσμα την αίτηση εγγραφής, το αρμόδιο ασφαλιστικό όργανο του e-Ε.Φ.Κ.Α. προβαίνει σε αυτεπάγγελτη εγγραφή και ασφάλισή του ως εξής:
α) Αν τα διαθέσιμα στοιχεία, και ιδίως ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) που δηλώθηκε στη Φορολογική Διοίκηση, επαρκούν για την υπαγωγή στην ασφάλιση, ο υπόχρεος ασφαλίζεται στους πρώην φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς του e-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους προκύπτει υπαγωγή, και καταβάλλει τις ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται στον παρόντα και συγκεκριμένα για το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο διενεργείται η

αυτεπάγγελτη εγγραφή, καθώς και για τα τυχόν προηγούμενα αυτού έτη, ο ασφαλισμένος κατατάσσεται στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία, εφόσον κατά τα έτη αυτά υπολείπεται χρονικό διάστημα της πενταετούς περιόδου υπαγωγής στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία και πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, κατατάσσεται στην πρώτη (1η) ασφαλιστική κατηγορία.

β) Αν τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επαρκούν για την υπαγωγή στην ασφάλιση, ο υπόχρεος ασφαλίζεται στον πρώην Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), για το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο διενεργείται η αυτεπάγγελτη εγγραφή, καθώς και για τα τυχόν προηγούμενα αυτού έτη, ο ασφαλισμένος κατατάσσεται στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία, εφόσον κατά τα έτη αυτά υπολείπεται χρονικό διάστημα της πενταετούς περιόδου υπαγωγής στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία και πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, κατατάσσεται στην πρώτη (1η) ασφαλιστική κατηγορία των άρθρων 39 και 41.

γ) Αν ο μη μισθωτός ελεύθερος επαγγελματίας ή αυτοαπασχολούμενος δεν υποβάλει αίτηση για την υπαγωγή του στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. ή την υποβάλει εκπρόθεσμα, μετά το πέρας της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 3 του παρόντος, το αρμόδιο ασφαλιστικό όργανο που διενεργεί ασφαλιστικό έλεγχο προβαίνει σε εγγραφή σε όλους τους τέως Φορείς, Τομείς, Κλάδους και Λογαριασμούς του e-Ε.Φ.Κ.Α. στους οποίους διαπιστώνεται υποχρέωση ασφάλισης του Μη Μισθωτού. Για το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο διενεργείται η εγγραφή, καθώς και τα τυχόν προηγούμενα αυτού έτη, ο ασφαλισμένος κατατάσσεται στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία, εφόσον κατά τα έτη αυτά υπολείπεται χρονικό διάστημα της πενταετούς περιόδου υπαγωγής στην Ειδική Ασφαλιστική Κατηγορία και πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, κατατάσσεται στην πρώτη (1η) ασφαλιστική κατηγορία των άρθρων 39 και 41.

δ) Ειδικά για τους συνταξιούχους εξ ιδίου δικαιώματος που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά ή επανεκκινούν μη μισθωτή απασχόληση κατά τη συνταξιοδότησή τους, εφόσον δεν υποβάλλουν εμπρόθεσμα αίτηση επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, κατατάσσονται στην πρώτη ($1^{η}$) ασφαλιστική κατηγορία, ανεξαρτήτως της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία υπάγονταν πριν από τη συνταξιοδότησή τους. Η κατάταξη αυτή δεν θίγει το δικαίωμά τους να επιλέξουν εμπρόθεσμα διαφορετική ασφαλιστική κατηγορία σύμφωνα με τις οικίες διατάξεις.

5. Αν ο ασφαλισμένος ως μέλος, εταίρος ή διαχειριστής νομικού προσώπου δεν υποβάλει αίτηση για λήξη της ασφάλισης ή την υποβάλει εκπρόθεσμα, το αρμόδιο ασφαλιστικό όργανο του e-Ε.Φ.Κ.Α. προβαίνει σε αυτεπάγγελτη λήξη ασφάλισης σε όλους τους πρώην φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς του e-Ε.Φ.Κ.Α. στους οποίους είχε υπαχθεί ο ασφαλισμένος, σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλούνται από το Γ.Ε.ΜΗ. ή την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων μέσω του ΚΕ.Δ..

6. Ο ασφαλισμένος δύναται με την προσκόμιση στοιχείων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. να ζητήσει την αναδρομική διόρθωση της υπαγωγής στην ασφάλιση που προέκυψε σύμφωνα με την παρ. 4. Ως προς την αίτηση μεταβολής και το χρονικό σημείο μετάταξης σε διαφορετική ασφαλιστική κατηγορία εφαρμόζονται τα άρθρα 35, 39, 40, 41 και 97.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται οι κατηγορίες δεδομένων που αντλούνται μέσω του ΚΕ.Δ. για τη διασταύρωση των στοιχείων για την εγγραφή στον e – Ε.Φ.Κ.Α. και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία εγγραφής μη μισθωτών στον e-Ε.Φ.Κ.Α.».

Άρθρο 40
Συμπληρωματική προστασία δικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου

Τα ποσά που προκύπτουν κατ' εφαρμογή του άρθρου 91 του ν. 5322/2026 (Α΄ 117), περί προστασίας δικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου, επί των ήδη καταβαλλομένων συντάξεων λόγω θανάτου, δεν μπορούν να υπολείπονται των ποσών, όπως αυτά είχαν διαμορφωθεί την 31η Αυγούστου 2026.

Άρθρο 41
Προϋποθέσεις παροχής χορηγίας αιρετών πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Ρυθμίσεις συντάξεων δημάρχων

1. α. Δικαίωμα στη μηνιαία χορηγία της περ. α' της παρ. 19 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (Α' 265) έχουν και όσοι διετέλεσαν σε θέσεις αιρετού Νομάρχη, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) έχουν συνολική πραγματική υπηρεσία αιρετού Νομάρχη, Δημάρχου, Προέδρου Κοινότητας, νομαρχιακού, δημοτικού και κοινοτικού συμβούλου είκοσι (20) ετών, εκ των οποίων τουλάχιστον μία πλήρη τετραετία αιρετού Νομάρχη ή Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, και
β) έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας τους.
Για τον υπολογισμό του ποσού της χορηγίας του παρόντος εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85). Τα οικονομικά αποτελέσματα επί των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης επέρχονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
Αιτήσεις συνταξιοδότησης που είχαν απορριφθεί δύνανται να επανεξετασθούν κατόπιν υποβολής νέας αίτησης και τα οικονομικά αποτελέσματα αυτών αρχίζουν από την ημερομηνία της νέας αίτησης.
β. Η περ. α' εφαρμόζεται αναλόγως και για τους αιρετούς Περιφερειάρχες, ο χρόνος ασφάλισης των οποίων με την ιδιότητα του Περιφερειάρχη δύναται να αξιοποιείται, κατόπιν αίτησης, για τη λήψη της χορηγίας της περ. α΄ της παρούσας παραγράφου, εφόσον έχουν και χρόνο πραγματικής υπηρεσίας αιρετού Νομάρχη, Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή, ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης δεν αξιοποιείται για τη θεμελίωση άλλου δικαιώματος.
2. α. Δύναται να καταβληθεί σύνταξη με τις προϋποθέσεις της παρ. 1 και των λοιπών ισχυουσών ειδικών διατάξεων θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος αιρετών α΄ και β΄ βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, σε περιπτώσεις συνταξιούχων του πρώην Δημοσίου μέχρι τις 12.5.2016, οι οποίοι έχουν χρόνο ασφάλισης ως αιρετοί που λογίζεται ως συντάξιμος, ακόμη και αν ο χρόνος αυτός συμπίπτει με χρόνο άλλης συντάξιμης υπηρεσίας στο πρώην Δημόσιο και έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και για τις δύο ιδιότητες.
β. Δύναται να καταβληθεί, σε όσους καθίστανται συνταξιούχοι του πρώην Δημοσίου, κατ΄ εφαρμογή του ν. 4387/2016, οι οποίοι έχουν διανύσει χρόνο ασφάλισης με δύο (2) ιδιότητες στο πρώην Δημόσιο, η μία (1) εξ αυτών του αιρετού α΄ ή β΄ βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, ακόμη και αν ο χρόνος ασφάλισης ή μέρος αυτού συμπίπτει σ΄ αυτές, και εφόσον είναι συντάξιμος και για τις δύο (2) υπηρεσίες και έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές

εισφορές, είτε: α) μία (1) ανταποδοτική σύνταξη, η οποία ως βάση υπολογισμού λαμβάνει υπόψη το άθροισμα των συντάξιμων αποδοχών του χρόνου ασφάλισης που έχει διανυθεί και με τις δύο (2) ιδιότητες από το 2002 και μετά, είτε β) δύο (2) ανταποδοτικές συντάξεις, εφόσον ο χρόνος που έχει διανυθεί σε μία (1) από τις ως άνω ιδιότητες μέχρι τις 31.12.2016 επαρκεί για τη θεμελίωση δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος.
γ. Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των περ. α' και β' της παρούσας παραγράφου εκκινούν από την 20η.4.2022 και, σε περίπτωση μεταγενέστερης υποβολής της σχετικής αίτησης, από την αίτηση. Αιτήσεις που είχαν απορριφθεί, επανεξετάζονται και παράγουν οικονομικά αποτελέσματα από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης και σε καμία περίπτωση πριν από την 20η.4.2022.

Άρθρο 42
Υπαγωγή στην ασφάλιση του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 α.ν. 248/1967

Στην περ. Α της παρ. 1 του άρθρου 3 του α.ν. 248/1967 (Α' 243), περί των υπαγόμενων στην ασφάλιση του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως, προστίθεται νέο, τελευταίο, εδάφιο και η παρ. 1, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«1.Α. Στην ασφάλιση του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. υπάγονται για επικουρική ασφάλιση (παροχή μηνιαίας επικούρησης): α) άπαντα τα μέλη των Ενώσεων του άρθρου 1 του παρόντος, β) όλοι οι μισθωτοί σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Ψυχαγωγίας που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του τρόπου διανομής, εκπομπής ή μετάδοσης, καθώς και οι μισθωτοί σε πρακτορεία ειδήσεων και γραφεία τύπου. Από την ασφάλιση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται όσοι υπάγονται στην επικουρική ασφάλιση των αλληλοβοηθητικών σωματείων με την επωνυμία «Επικουρικό Ταμείο Αρωγής Συντακτών Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Εύβοιας» (Ε.Τ.Α.Σ.) και «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Συντακτών Πελοποννήσου - Ηπείρου - Νήσων» (Τ.Ε.Α.Σ.) και γ) οι ιδιοκτήτες, εταίροι, μέτοχοι των επιχειρήσεων της περ. β), ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης, και έως δύο (2) φυσικά πρόσωπα ανά μέσο, με βάση το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιό τους, κατόπιν αιτήσεώς τους.
Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και στους ιδιοκτήτες, εταίρους, μετόχους επιχειρήσεων της περ. β) στις οποίες απασχολούνται λιγότερα από πέντε (5) άτομα, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π..
Β. Στην ασφάλιση του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. υπάγονται για παροχή ιατροφαρμακευτικής-νοσοκομειακής περίθαλψης τα πρόσωπα της περ. Α' και οι συνταξιούχοι του Οργανισμού.
Γ. Στην ασφάλιση του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. υπάγονται για εφάπαξ παροχή όσα από τα πρόσωπα της περ. Α' ήταν ήδη ασφαλισμένα στον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ή σε κλάδο πρόνοιας άλλου φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43

Τακτοποίηση, εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών

Πραγματοποιηθείσες δαπάνες των οικονομικών ετών 2024, 2025 και 2026 που αφορούν τη μίσθωση κτηρίων στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ως μισθωτή των κτηρίων, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές κατά παρέκκλιση των περί αναλήψεων διατάξεων και εφόσον δεν έχουν εξοφληθεί, εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης του τρέχοντος ή του επόμενου οικονομικού έτους, με μεταφορά πιστώσεων από τον Ε.Φ.1032-801-0000000 Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας»» με την τρέχουσα διοικητική ταξινόμηση και Ε.Φ. 1812-801-0000000 με την από 1ης.1.2027 ισχύουσα διοικητική ταξινόμηση.

Άρθρο 44
Παράταση συμβάσεων καθαριότητας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 114 ν. 5290/2026

Στην παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 5290/2026 (Α΄ 47), περί της παράτασης συμβάσεων καθαριότητας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από τις λέξεις «(Β΄ 831),», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και η Κεντρική Υπηρεσία του e-Ε.Φ.Κ.Α.,» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που έχουν συνάψει οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Συντονισμού και Υποστήριξης (Π.Υ.Σ.Υ.) Αττικής και Θεσσαλίας, ως ανεξάρτητες επιχειρησιακές διοικητικές μονάδες του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147) που υπάγονται στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), σύμφωνα με την υπ΄ αρ. 59679/12.3.2020 διαπιστωτική πράξη του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. (Β΄ 831), καθώς και η Κεντρική Υπηρεσία του e-Ε.Φ.Κ.Α., παρατείνονται αυτοδίκαια, από τη λήξη τους, μέχρι την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2027, οπότε και λύονται αυτοδίκαια.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 45
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 30.

Άρθρο 46
Μεταβατικές διατάξεις

Η ρύθμιση του άρθρου 40 εφαρμόζεται στις δικαιούμενες συντάξεις του μηνός Σεπτεμβρίου 2026 και εφεξής.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 47
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη της παρ. 2.
2. Η ισχύς του άρθρου 9 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2027.